

Passio domini nostri Je

su Christi/ ex euangelistarum textu q̄ accuratiss
me deprompta additis sanctissimis exquisitiss
misq; figuris.

HEVS EME LECTOR.

Nam & lachrymas (nisi lapideus fue
ris) ista tibi excutient: & fan
ctiorem vitam protu
nus inspiras
bunt.

Rigmannus Philesius
ad lecto.

Mira arte/formatis typis docta man
O vos sacerdotes monemus candid
Repluite hoc/ex q̄ttuor qd̄ cernere es
Sic ordinatum haud absq; diligent
Xristi dei nostri necis diræ specime
Repluite oro corde lectores bon
Ituenesq; honorãdiq; vos simul sene
Simus qd̄ oia ista bene placitura sin
Typici cient deuotionem ample reo
In his notetur mira diligent

V
I
T
A
N
O
S
T
R
A

¶ Encenia. xxv. die Decembris in hyeme/in quibus iudæi volebant lapidare
Christum/ideo fugit transiordanem.

2
¶ Vigesimoquinto die noni mensis Iudeorum: qui communiter concurrit cum Decembris apud nos pro maiori parte/subterfugit Christus manus Iudeorum volentium eum lapidare in porticu Salomonis in dedicatione Hiemali. Ioan. x.

CAPVT I.

f Acta sunt encenia in Hierosolimis & hyems erat. Et ambulabat Iesus in templo in porticu Salomonis. ¶ Circūdederunt ergo eum Iudei / & dicebant ei: Quousque animam nostram tollis? Si tu es Christus / dic nobis palam. Respondit eis Iesus. Loquor vobis & non creditis. Opera quae ego facio in nomine patris mei / haec testimoniū perhibent de me. Sed vos non creditis / quia non estis ex ouibus meis. Oues meae vocem meam audiunt: & ego cognosco eas / & sequuntur me: & ego vitam aeternam do eis: & non peribunt in aeternum: & non rapiet eas quisquam de manu mea. Pater meus quod dedit mihi / maius omnibus est: & nemo potest rapere de manu patris mei. Ego & pater vnum sumus. ¶ Sustulerunt ergo lapides Iudei vt lapidarent eum. Respondit eis Iesus: Multa bona opera ostendi vobis ex patre meo. Propter quod eorum opus me lapidatis? Responderunt ei Iudei: De bono opere non lapidamus te / sed de blasphemia. Et quia tu homo cum sis / facis te ipsum deum. Respondit eis Iesus. Nonne scriptum est in lege vestra / quia ego dixi: Dij estis? Si illos dixit deos ad quos sermo dei factus est / & non potest solui scriptura: quem pater sanctificauit & misit in mundum vos dicitis / quia blasphemas: quia dixi filius dei sum. Si non facio opera patris mei / nolite credere mihi. Si autem facio: & si mihi non vultis credere / operibus credite / vt cognoscatis & credatis / quia pater in me est / & ego in patre. Quarebant ergo eum apprehendere / & exiuit de manibus eorum. ¶ Et abiit iterum trans Iordanem in eum locum vbi erat Ioannes baptizans primum. Et mansit illic. Et multi venerunt ad eum / & dicebant: Quia Ioannes quidem signum fecit nullum. Omnia autem quaecumque dixit Ioannes de hoc / vera erant: & multi crediderunt in eum.

¶ Feria. iij. post
Judica vnt. hec
euangelio in officio
ecclesiastico.

¶ Psal. lxxxv.

¶ Mat. xij. b
¶ Marc. iij. a

A ij

¶ Feria tertia post Letare/erat Iesus transiordanem/quo in hyeme transierat
miserunt ad eum nuncium sorores Laçari/ Ipse vero veniēs Bethaniā, sexta
feria post Letare Laçarum resuscitauit.

¶ Resuscitatio Laçari quintadecima die ante passionem christi videlicet: sexta
feria post Letare. Ioannis. vi.

CAPVT II.

e Rat autem quidā languens Laçarus a Bethania de castello Mariæ & Mar-
thæ/sororū eius. Mariā autē erat quæ vnxit dominū vnguento / & extersit
pedes eius capillis suis. Cuius frater Laçarus infirmabat. Miserunt ergo so-
rores eius ad eum dicentes: Domine/ ecce quem amas infirma. ¶ Audiens
autem Iesus: dixit eis: Infirmitas hæc/nō est ad mortem/ sed pro gloria dei: vt glorifice-
tur filius dei per eam. Diligebat autē Iesus Marthā & sororē eius Mariā & Laçarum.
¶ Vt autē audiuit quia infirmabatur: tunc quidē mansit in eodē loco: duobus diebus.
¶ Deinde post hæc dicit discipulis suis / Eamus in iudæam iterum. Dicunt ei discipuli:
Rabbi/nunc querebant te iudæi lapidare/ & iterum vadis illuc? Respōdit Iesus: Nōne
duodecim hore sunt diei? Si quis ambulauerit in die / non offendit: quia lucem huius
mundi videt: si autem ambulauerit in nocte/ offendit: quia lux non est in eo. Hæc ait: &
post hæc dicit illis: Laçarus amicus noster dormit: sed vado vt a somno excitē illum.
Dixerunt ergo discipuli eius: Domine si dormit saluus erit. Dixerat autē Iesus de mor-
te eius: illi vero putauerunt quod de dormitione somni diceret. Tunc ergo dixit eis Iesus
manifeste: Laçarus mortuus est/ & gaudeo propter vos vt credatis: quoniā non eram
ibi/ sed eamus ad eū. Dixit ergo Thomas qui dicit didymus ad condiscipulos: Eamus
& nos/ & moriamur cum eo. ¶ Venit itaq; Iesus & inuenit eum quattuor dies iā in mo-
numento habentē. Erat autem Bethania iuxta Hierosolymā quasi stadijs quindecim.
Multi autem ex iudæis venerant ad Mariam & Martham/ vt consolarentur eas de fra-
tre suo. Martha autem vt audiuit/ quia Iesus venit/ occurrit illi. Maria autē domi sede-
bat. Dixit autem Martha ad Iesum: Domine si fuisses hic/ frater meus non fuisset mor-
tuus. sed & nunc scio/ quia quæcumq; poposceris a deo/ dabit tibi deus. Dixit eis Iesus:
Resurget frater tuus. Dicit ei Martha: Scio quia resurget in resurrectione in nouissimo
die. Dicit ei Iesus: Ego sum resurrectio & vita: qui credit in me/ etiam si mortuus fuerit/
viuet: & omnis qui viuit & credit in me/ non morietur in eternum. Credis hoc? Ait illi:
Vtiq; domine. Ego credidi quia tu es Christus filius dei viui/ qui in hūc mundū venis-
sti. Et cum hæc dixisset abiit: & vocauit Mariā sororē suam silentio dicens: Magister
adeſt/ & vocat te. Illa vt audiuit surrexit cito/ & venit ad eum: nondū enim venerat Ie-
sus in castellū/ sed erat adhuc in illo loco vbi occurrerat ei Martha. Iudæi igitur qui erāt
in domo cum ea & consolabātur eam: cum vidissent Mariā quia cito surrexit & exiit/
secuti sunt eam dicentes: Quia vadit ad monumentū vt ploret ibi. Maria ergo cum ve-
nisset vbi erat Iesus: videns eum cecidit ad pedes eius/ & dixit ei: Domine si fuisses hic/
frater meus non fuisset mortuus. Iesus ergo vt vidit eam plorantē/ & iudæos qui vene-
rant cum ea plorātes: infremuit spiritu/ & turbauit seipsum/ & dixit: Vbi posuistis eū?
Dicūt ei: Domine/ veni & vide. Et lachrymatus est Iesus. Dixerūt ergo iudæi: Ecce quo-
modo amabat eum. Quidā autem ex ipsis dicebant: Non potuit hic qui aperuit oculos
Joan. ix. b)
los cæci nati/ facere vt hic non moreretur? Iesus ergo rursus fremens in semetipso ve-
nit ad monumentum. Erat autem spelunca & lapis superpositus ei. Ait Iesus: Tollite la-
pidem. Dicit ei Martha soror eius qui mortuus fuerat: Domine iam sciet: quadridua
nus enim est. Dicit ei Iesus: Nonne dixi tibi: quoniā si credideris/ videbis gloriam dei?
Tulerunt ergo lapidem. Iesus autē eleuatis sursum oculis dixit: Pater gratias ago tibi/
quoniā audisti me: Ego autem sciebam quoniā semper me audis: sed propter po-
pulum qui circumstat/ dixi: vt credant/ quia tu me misisti. Hæc cum dixisset/ voce ma-
gna clamauit: Laçare veni foras: & statim prodijt qui fuerat mortuus: ligatus manus
& pedes istitis/ & facies eius sudario erat ligata. Dicit eis Iesus: Soluite eum & sinite
abire. ¶ Multi ergo ex iudæis qui venerant ad Mariam & Martham/ & viderant quæ
fecit/ crediderunt in eum. Quidam autem ex ipsis abierunt ad Phariseos/ & dixerunt
eis quæ fecit Iesus.

¶ Feria. iij. post
letare Joan. xj.
¶ Feria quarta &
quinta Iesus mā
sit in eodem loco
trans iordanem.

¶ Feria sexta
Joan. xj. 2. r.

A iij

¶ Sabbatho ante ludica pontifices & pharisei concilium collegerunt/ & conspirauerunt contra Christum/ ideo ipse in desertum ciuitatem Effrem paruulam ibat/ habitans ibi cum discipulis.

4
Concilium pontificum & phariseorum de morte Christi
deliberantium. Sabbato ante iudica Ioan. xi.

CAPVT III.

6
Ollegerunt ergo pontifices & pharisei concilium/et dicebant: Quid faci-
mus: quia hic homo multa signa facit. Si dimittimus eum sic: omnes cre-
dent in eum. Et venient Romani/ & tollent locum nostrum & gentem. Vnus
autem ex ipsis Caiphas nomine/ cum esset pontifex anni illius/ dixit eis:
Vos nescitis quicquam/ nec cogitatis: quia expedit vobis / vt vnus mor-
fiatur homo pro populo/ & non tota gens pereat. Hoc autem a semetipso non dixit:
sed cum esset pontifex anni illius/ prophetauit: quia Iesus moriturus erat pro gente/ &
non tantum pro gente/ sed vt filios dei qui erant dispersi/ congregaret in vnum. Ab illo
ergo die: cogitauerunt vt interficerent eum. ¶ Iesus autem iam non palam ambulabat
apud iudæos: sed abiit in regionem iuxta desertum/ in ciuitatem quæ dicitur Effrem:
& ibi morabatur cum discipulis suis. Proximum autem erat pascha iudeorum/ & ascen-
derunt multi Hierosolymam de regione ante pascha/ vt sanctificarent seipso. Quære-
bant ergo Iesum/ & colloquebantur adinuicem in templo stantes. Quid putatis/ quia
non venit ad diem festum? Dederant autem pontifices & pharisei mandatū/ vt si quis
cognouerit vbi sit/ in diceret/ vt apprehendant eum.

¶ Iudica iudica:
Ioan. xi.
Mat. xxvj. a
Marci. xviij. a
Luce. xxij. a

A iij

¶ Sabbato ante Palmatum/egenans Iesus cum discipulis & Lazaro in domo Simonis. Martha ministrabat/Magdalena venit cum alabastro/discipuli murmurant de hoc.

5
¶ Cæna christi cum discipulis in domo Simonis: & quomodo Maria magdalena vn-
xit caput & pedes Iesu/vnde traditor occasionem sumpsit vendendi eum. Sabbato
ante Palmarum: Matth. xxvi. Marci. xiiij. Ioann. xij.

CAPVT IIII.

Iesus ergo ante sex dies paschæ/ venit in Bethaniam: vbi fuerat Laçarus
mortuus/ quē suscitauit Iesus. Et cum esset Bethaniæ/ in domo Simonis
leprosi: & recumberet fecerunt ei cænam ibi: Et Martha ministrabat: La-
çarus vero vnus erat ex discumbentibus cum eo. ¶ Et cum discumberet
ueniens mulier Maria/ accessit ad eum habens alabastrum vnguenti/ &
accepit libram vnguēti nardispicati pistici/ præciosi: & vnxit pedes Iesu/ & do-
des eius capillis suis: & fracto alabastro/ effudit super caput ipsius recumbentis/ & do-
mus impleta est ex odore vnguēti. ¶ Videntes autē quidam discipuli/ indignati sunt
intra semetipsos/ dicentes: Vt quid perditio ista vnguēti facta est: potuit enim vnguē-
tum venundari multo: & dari pauperibus/ & fremebāt in eam. Dicit ergo vnus ex di-
scipulis eius Iudas Scariothis: qui erat eū traditurus/ quare hoc vnguentū non venijt
tricens denarijs & datum est egenis? Dixit autē hoc Iudas/ non quia de egenis perti-
nebat ad eum: sed quia fur erat & loculos habens/ ea quæ mittebatur portabat. ¶ Sciēs
autem Iesus/ ait illis. Quid molesti estis huic mulieri: sinite eam: bonū opus operata est
in me/ pauperes enim semp habetis vobiscū: & cum volueritis: potestis illis beneface-
re: me autem non semper habebitis. Quod habuit/ hoc facit/ præuenit vngere corpus
meum in sepulturam: mittens enim hæc/ vnguentum hoc in corpus meum/ ad sepeliē-
dum me facit. Dixit vero Iudæ: Sine illam: vt in diē sepulturæ meæ seruet illud. Amen
dico vobis: vbiuncq; fuerit prædicatum hoc euangelium in toto mundo/ dicetur: & qd
hæc fecit in memoriam eius. ¶ Cognouit ergo turba multa ex Iudeis: quia illic esset/
& venerūt: non propter Iesum tm/ sed vt Laçarum viderent quem suscitauit a mortuis
Cogitauerunt autem principes sacerdotum: vt & Laçarū interficerēt: quia multi pro-
pter illum abibant ex Iudeis/ & crediderunt in Iesum.

¶ Dominica Palmarum misit Iesus Petrum & Philippū in castellū / ad adducendā sibi asinam
cum pullo / deinde asinans Hierosolymam; discipuli cum turba sequuntur / & de ciuitate turba
cum palmis obuians pueri clamabant / vendentes / & ementes ipse de templo eijciebat / menfas
numulariorum & cathedras vendentium columbas euertit; cæcos & claudos sanauit / & de his
omnibus principes sacerdotum & scribæ hæc videntes indignati sunt .

¶ Introitus Iesu in Hierusalem in dominicā Palmarū. Et scđm Hermannum
fuit luna. x. mensis Nysan id est, Aprilis: scilicet lunaris: non autem vsualis.
Matth. xxi. Marci. xi. Luce. xix. Ioan. xij.

CAPVT V.

Nerastinū autē ascendēs Iesus Hierosolymā / factū est cū appropinquasset
Hierosolymis / & venisset Bethphage ad montē q̄ vocat̄ Oliueti / misit duos
ex discipulis suis dicēs eis. Ite in castellū qđ cōtra vos est: in qđ introeūtes / in
uenietis statim asinā alligatā / & pullū cū ea: sup̄ quē nemo hoīm vnq̄ sedit:
soluite & adducite mihi. Et si quis aliquid vobis dixerit / & dixerit / quid facitis? & vos
interrogauerit / quare soluitis? Dicite qđ dñs his opus habet: & cōfestim dimittet eos.
¶ Hoc autē factū est vt adimpleret̄ qđ dictū est p̄ pphetā dicentē. Dicite filiā Syō: Nō
li timere filiā Syō. Ecce rex tuus venit tibi māsuētus: sedēs sup̄ asinā / & pullū asinē filiū
subiugalis. Hęc nō cognouerūt discipuli eius primū: sed qñ glorificatus est Iesus: tunc
recordati sunt / quia hęc erāt scripta de eo / & hęc fecerūt ei. ¶ Euntes autē discipuli qui
missi erāt inuenerunt sicut dixit illis Iesus stantē pullū ligatū ante iantram foris in biuio
& fœcerūt sicut p̄cepit illis Iesus / & soluunt eum. ¶ Soluentibus autē illis pullū / quidā de
illis stantibus domini eius / dixerūt ad illos: quid facitis soluentes pullū? Qui dixerunt
eis sicut p̄ceperat illis Iesus: quia dñs eū necessariū habet: & dimiserūt eis. Et adduxerūt
asinā & pullū ad Iesum: & imposuerūt sup̄ eos vestimēta sua: & eū desup̄ sedere fecerūt
¶ Eunte autē illo / turba multa q̄ venerat ad diē festū cū audisset quia venit Iesus Hie-
rosolymā: accoeperunt ramos palmarū / & processerūt obuiam ei. Testimoniū ergo p̄
hibebat turba quæ erat cum eo / quando lazarū vocauit de monumento & suscitauit
eum a mortuis: p̄pterea & obuiam venit ei turba: quia audierūt eum fœcisse hoc signū
¶ Et cum appropinquaret iam ad descensum montis Oliueti / cæperunt omnes turbæ
descendentū / gaudētes laudare deum voce magna: sup̄ oibus q̄s viderāt virtutibus.
¶ Multi autē vestimenta sua strauerunt in viā. ¶ Alij autē ramos / frondes cedebāt de ar-
boribus / & sternebant in viā. ¶ Turbe autem quæ præcedebāt & quæ sequabant̄ cla-
mabant dicentes: Osanna filio Dauid: benedictus qui venit rex Israel in nomine domi-
ni: benedictum qđ venit regnum patris nostri Dauid. Osanna in altissimis: pax in cœ-
lo & gloria in excelsis. ¶ Et quidā phariseorū de turbis dixerunt ad illū. Magister / incre-
pa discipulos tuos. Quibus ipse ait: Dico vobis quia si hi tacuerint lapides clamabūt.
¶ Et vt appropinquauit / videns ciuitatē fleuit sup̄ illā dicēs: Quia si cognouisses: & tu.
& quidem in hac die tua / quæ ad pacem tibi: nunc autē abscondita sunt ab oculis tuis.
¶ Quia veniēt dies in te / & circūdabūt te inimici tui vallo: & circūdabunt te: & coangu-
stabunt te vndiq̄: & ad terrā p̄sternēt te: & filios tuos q̄ in te sunt: & nō relinquēt in te
lapidē sup̄ lapidē: eo qđ nō cognoueris t̄ps visitationis tue. ¶ Et introiuit hierosolymā
& cū intrasset / cōmota est vniuersa ciuitas dicēs: Quis est hic? Populi autē dicebant: hic
est Iesus p̄pheta a Naçareth galileæ. ¶ Et intrauit Iesus in templum dei: & cœpit eiice-
re & eiiciebat oēs vendentes & ementes in illo de templo / & mensas nūmulariorū. &
cathedras vendentiū colūbas euertit: & nō sinebat vt quisq̄ transferret vas per templū /
& docebat dicēs: Nōne scriptū est: Domus mea domus orationis vocabit̄ om̄ibus gē-
tibus: vos autē fœcistis eā speluncā latronū. Et accesserūt ad eum cæci & claudi in tem-
plo & sanauit eos. ¶ Videntes autē principes sacerdotū & scribæ mirabilia quæ fœcit:
& pueros clamātes in tēplo & dicētes: Osanna filio Dauid: indignati sunt: & dixerūt ei
Audis quid isti dicūt? Iesus autē dixit eis: Vtiq̄ Nunqđ legistis: Ex ore infantium & la-
ctentū p̄fœcisti laudē: Quo audito / principes sacerdotū / & scribæ / & principes plebis
quærebāt quō illū perderēt: & nō inueniebāt quid facerēt illi: timebāt eū. Omnis
em̄ p̄plus / suspensus erat audiēs illū: & admirabat̄ sup̄ doctrina eius. Pharisei ergo di-
xerūt ad semetipsos: Videtis quia nihil proficimus / ecce mūdus totus post eum abiit.
¶ Et circumspēctis oibus / cum iam vesp̄ra esset hora: & relictis illis / abiit foras extra
ciuitatem in Bethaniā cum duodecim: ibiq̄ mansit: & docebat eos de regno dei.

¶ Iesu intra
bumilano.

Sach. ix. 6

¶ Populi denos-
ta honoratio.
¶ Person accipit
dū est q̄ successi-
ue sederit dñs
sup̄ vtrūq̄ asinā
videlicet pullū

Doschia heb: ay
ce salua latine.

¶ Principū mali-
ciosa indignatio.

ysa. xxvj.
Hier. vij:

j. q. iij. Saluator
xxvj. q. vii. i. p̄m
psal. vij.

¶ Feria secunda post Palmarum Iesus manebat a Bethania in Hierusalem maledic-
cens ficum in via/ postea veniens in templum/ & gentiles quidam eum cupiebant
videre: predixit ipsis suspensionem.

CAPVT VI.

Talia die cum exiret mane a Bethania reuertēs in ciuitatem/efuriit: & videns a longe fici arborē vnam secus viam / habentem folia: venit ad eam / si quid forte inueniret in ea. Et cum venisset ad eam nihil inuenit in ea nisi folia t̄m: non enim erat tempus ficorū. Et ait illi: Nunq̄ ex te fructus nascatur in sempiternum: iam nō amplius in æternum ex te quisq̄ fructum manducet. Et arefacta est continuo ficulnea. ¶ Et audiebant discipuli eius / & veniunt Hierosolymam: & erat docens quotidie in templo: & omnis populus manebat ad eum in templo audire eum. ¶ Erant autem gentiles quidam ex his qui ascenderant vt adorarēt in die festo. Hi ergo accesserunt ad Philippum qui erat a Bethsaida Galileæ: & rogabant eum dicentes: Domine / volumus Iesum videre. Venit Philippus & dixit Andrea. Andreas rursus & Philippus / dixerunt Iesu: Iesus autē respondit eis dicens: Venit hora vt clarificetur filius hominis. Amen amen dico vobis: nisi granum frumēti cadens in terram / mortuum fuerit / ipsum solum manet: si autem mortuū fuerit / multum fructum affert. Qui amat animam suam perdet eam: & qui odit animam suam in hoc mundo / in vitam æternam custodit eam. Si quis mihi ministrat / me sequat̄. & vbi ego sum / illic & minister meus erit. Si quis mihi ministraverit / honorificabit eum pater meus qui est in cœlis. ¶ Nunc anima mea turbata est / & quid dicam. Pater saluifica me ex hac hora: sed propterea veni in hanc horam. Pater clarifica nomen tuum. Venit ergo vox de cœlo dicens. Et clarificauit / & iterum clarificabo. Turba ergo quæ stabat & audierat / dicebat tonitruum factum esse. Alij dicebant. Angelus ei locutus est. Respondit Iesus & dixit. Non propter me vox hæc venit / sed propter vos. Nunc iudicium est mundi: nunc princeps huius m̄di ej̄cietur foras. Et ego si exaltatus fuero a terra / omnia traham ad meipsum. Hoc autem dicebat / significās qua morte erat moriturus. Respondit ei turba. Nos audiuius ex lege / quia christus manet in æternū / & quomodo tu dicis / oportet exaltari filium hominis? Et quis est iste filius hominis? Dixit ergo eis Iesus. Adhuc modicum lumen in vobis est / ambulate dum lucem habetis / vt nō tenebræ vos compræhendant. Et qui ambulat in tenebris / nescit quo vadit. Dum lucē habetis credite in lucem / vt filij lucis sitis. ¶ Hæc locutus est Iesus / & abiit / & abscondit se ab eis. Et cum vespera facta esset / egrediebatur de ciuitate. Erat enim diebus docens in templo / noctibus vero exiens morabatur in monte Oliueti.

fic^o maledictio.
 xxij. q. 5. sed quæ.
 Scilicet de uorto.
 Joan. xij.
 Vide de Eutro
 pio in spec. hysto
 lib. xj. c. xvij. qui
 fuit vnus ex his
 gentilibus.
 ¶ Suspensionis
 predictio.
 ¶ De cōse. dist. ij.
 omnes quos
 ¶ Vox patris
 ¶ Opinio turbe
 Mar. xi.
 Luce. xxi.

B.

¶ Feria tertia post Palmarum mirati sunt discipuli de ficu in via: item conuensio iudeorum contra Christum in templo / & maledictio actiua Christi. Ve. &c. monstratio templi / & sessio in monte.

¶ Discipulorū admiratio de ficu & reliqua. FERIA. iij. post Palmarū. Mat. xxi. Marci. xi. CAPVT VII.

T cum mane transiret/ viderunt discipuli ficū aridā factam a radicibus/ & mirati sunt dicētes: quomō continuo aruit: & recordatus Petrus dixit ei: Rabbi ecce ficus cui maledixisti aruit. ¶ Respondēs autē Iesus ait eis: Habete fidē dei. Amen dico vobis/ si habueritis fidē/ & nō hæsitaaueritis nō solū de ficulnea facietis/ sed & si monti huic dixeritis: tolle te & iacta te in mare/ fiet. Propterea dico vobis: oia quæcūq; orantes petitis: credite quia accipietis/ & euenient vobis. Et cū stabitis ad orandū/ dimittite si quid habetis aduersus aliquē: vt & pater vester q̄ in celis est/ dimittat vobis pctā v̄rā. Qd' si vos nō dimiseritis: nec pater vester qui in cœlis est dimittet vobis peccata vestra. Et veniūt rursus Hierosolymam.

¶ Discipulorum admiratio in via

T cum venisset in templū/ docente illo populū & euāgelizāte: conuenerunt principes sacerdotū & scribæ cū senioribus: & accesserūt ad eum docentē/ & dicunt ad illum: Dic nobis in qua potestate hæc facis: Aut quis dedit tibi hanc potestātē vt ista facias: Respondēs Iesus/ dixit eis: Interrogabo vos & ego vnū sermonē: quē si dixeritis mihi/ & ego vobis dicam/ in qua potestate hæc facio. Baptismus Ioannis vnde erat: De cœlo an ex hoibus: Respōdete mihi. At illi cogitabant intra se dicētes: Si dixerimus de cœlo dicet nobis: Quare ergo nō credidistis illi: Si autē dixerimus: ex hoibus/ timemus turbā: plebs vniuersa lapidabit nos. Omnes em̄ habebāt Ioannē sicut prophetā. Et respondētes Iesu/ dixerūt. Nescimus. Ait illis & ipse. Nec ego dico vobis in qua potestate hæc facio. ¶ Quid autē vobis videt: Homo quidā habebat duos filios: & accedēs ad primū/ dixit: Fili/ vade hodie operari in vineā meā. Ille autē respondēs/ ait: Nolo. Postea autē pœnitentia motus/ abiit. Accedēs autē ad alterū/ dixit similiter. At ille respondēs ait: Eo dñe/ & nō iuit. Quis ex duobus fœcit volūtatem patris: Dicūt ei: Primus. Dicit illis Iesus: Amē dico vobis: quia publicani & meretrices precedēt vos in regno dei. Venit em̄ ad vos Ioānes in via iusticiæ/ & nō credidistis ei. Publicani autē & meretrices crediderūt ei. Vos autē vidētes/ nec pœnitentiā habuistis postea vt crederetis ei. ¶ Aliā parabolā audite. Cepit autē dicere ad plebē parabolā hęc. Homo erat paterfamilias qui plantauit vineā/ & sepē circumdedit ei: & fodit in ea torcular: & edificauit turrim/ & locauit eam agricolis/ & ipse peregre p̄fectus fuit multis tēporibus. Cum autē tēpus fructuū appropinquasset/ misit seruos suos ad agricolas vt acciperēt de fructu vinee eius. Et agricolæ apprehēsis seruis eius: aliū cæciderunt/ & dimiserūt vacuū. aliū occiderūt: aliū vero lapidauerunt. Iterū misit alios seruos/ plures prioribus: & fœcerūt illis similiter. Nouissime autē misit ad eos filiū suū/ dicens: Verebunt forte filiū meū. Agricolæ autē vidētes filiū/ dixerūt intra se: Hic est hæres: venite occidamus eum & habebimus hæreditatē eius. Et apprehensum eum/ eiecerūt extra vineam/ & occiderunt. Cum ergo venerit dñs vinee/ quid faciet agricolis illis: Aiunt illi: Malos male perdet: & vineā suam locabit alijs agricolis/ qui reddāt ei fructū tēporibus suis. Quo audito/ dixerūt illi: Absit. Ille autē aspiciens eos/ ait: Quid est ergo hoc qd' scriptū est. Lapidē quē reprobauerūt edificātes/ hic factus est in caput anguli: A dño factū est istud/ & est mirabile in oculis nostris: Nunqd scripturam hęc legistis. Ideo dico vobis: quia auferet a vobis regnum dei/ & dabit genti facienti fructus eius. Et omnis q̄ ceciderit sup lapidē istum/ confringetur: super quē vero ceciderit conteret eum. Et cū audissent principes sacerdotū & scribæ & pharisæi parabolas cognouerūt qd' de ipsis diceret similitudinē istam. Et querētes eū tenere & mittere in illū manus illa hora/ timuerūt autē turbas: quoniā sicut prophetā eum habebāt. ¶ Et respondēs Iesus dixerat iterū in parabolis eis/ dicēs: Simile factū est regnū cœlorū homini regi/ qui fœcit nuptias filio suo. Et misit seruos suos vocare inuitatos ad nuptias & nolebāt venire. Iterum misit alios seruos/ dicens: Dicite inuitatis. Ecce prandium meum parauit: thauri mei & altilia occisa sunt/ & omnia parata venite ad nuptias. Illi autē neglexerūt & abierunt/ alius in villā suam/ alius vero ad negociationē suā. Reliqui vero tenuerūt seruos eius & cōtumelia affectos/ occiderūt. Rex autē cū audisset/ iratus est: & missis exercitibus suis/ p̄didit homicidas illos/ & ciuitatē illorū: succēdit. Tunc ait seruis suis. Nuptiæ

¶ Iesu increpatio in templo. Math. xxi. Mar. xi. Luce. xx.

Math. xxi.

Math. xxi. Mar. xi. Luce. xx.

Psal. cxvii.

Math. xx.

Luce. xiiij. d. Apoc. xix. b.

B ij

quidem parate sunt: sed qui inuitati erant: non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus viarū
 & quoscūq; inueneritis/vocate ad nuptias. Et egressi serui eius in vias/cōgregauerūt
 omnes quos inuenerunt/malos & bonos: & impletæ sunt nuptiæ discubentū. Intrauit
 autē rex vt videret discubentes: & vidit ibi hominē nō vestitū veste nuptiali: & ait illi:
 Amice quomodo huc intrasti non habens vestē nuptialē. At ille obmutuit. Tūc dixit
 rex ministris: Ligatis manibus eius & pedibus/mittite eum in tenebras exteriores: ibi
 erit fletus & stridor dentū. Multi autē sunt vocati: pauci vero electi. ¶ Tunc abeuntes
 pharisei conciliū inierūt vt caperent Iesum in sermone/& obseruantes miserūt ad eum
 quosdā ex phariseis discipulos suos insidiatores cum Herodianis qui se iustos simula
 rent/vt eum caperēt in verbo/& traderēt illū principatui & potestati præsidis. Qui ve
 nientes interrogauerūt illum/dicentes: Magister/scimus quia verax es & recte dicis:&
 viam dei in veritate doces & non est tibi cura de aliquo. Nō em̄ respicis personā hoim
 Dic ergo nobis/quid tibi videt/Licet census dari Cæsari/an nō. Cognita autē Iesus ne
 quicia eorū ait: Quid me tentatis hypocrite: Ostēdite mihi nūmisma census. At illi ob
 tulerūt ei denariū. Et ait illis Iesus: Cuius est imago hęc & supra scriptio: Dicūt ei/Cæsa
 ris. Tūc ait illis: Reddite ergo q̄ sunt cæsaris cæsari:& q̄ sunt dei deo. Et audientes mi
 rati sunt in responsō eius:& nō potuerunt verbū eius repræhendere corā plebe: & ta
 cuerunt/& relicto eo abierūt. ¶ In illo die accesserūt ad eum quidā saduceorū qui dicūt
 non esse resurrectionē/& interrogauerūt eum dicentes. Magister/Moyse dixit & scri
 psit nobis. Si frater alicuius mortuus fuerit & dimiserit vxorē/& filios nō reliquerit/vt
 accipiat frater eius vxorem illius/& resuscitet semen fratri suo. Septē ergo fratres erāt
 apud nos/& primus accepit vxorē & mortuus est sine filijs: & reliquit vxorē suā fra
 tri suo. Et secūdus accepit eam. & nec iste reliquit semen. & tertius similiter accepit illā
 vsq; ad septimū. Et sic acceperūt eam oēs septē/& nō reliquerūt semen & mortui sunt.
 In resurrectione ergo cū resurrexerint/cuius de his septē erit vxor: Oēs em̄ septē habue
 rūt eam vxorē. Et respondēs Iesus ait illis: Nōne ideo erratis/nesciētes scripturas/ neq;
 virtutē dei. In resurrectione ei cū a mortuis resurrexerit: neq; nubēt neq; nubent/ sed erūt
 sicut angeli dei in cælo & filij sūt dei cū sint filij resurrectionis. Neq; em̄ ultra mori poter
 rūt. De mortuis autē q̄ resurgāt nō legistis in libro Moyse sup rubū quomō dixerit illi
 deus: inquitēs vobis: Ego sum deus Abrahamā:& deus Isaac/& deus Iacob: Nō est deus
 mortuorū/sed viuorū. Oēs em̄ viuūt ei: vos ergo multū erratis. Rndentes autē quidā scri
 barū dixerūt. Magister/bñ dixisti. Et amplius nō audebāt eū qcq; iterrogare. Et audie
 tes turbe mirabant de doctrina eius. Et multa turba eū libēter audiuit. ¶ Pharisei autē
 audientes q̄ silentiū imposuisset Saduceis:cōuenerūt in vnū: & accessit vnus ex eis de
 scribis legit doctor/q̄ audierat illos cōquirētes:& vidēs qm̄ bñ illis respōderit/iterroga
 uit tentās eū. Maḡ qd̄ est mādatū magnū & primū oim̄ in lege. Ait illi Iesus. Quia pri
 mū omniū mandatū est. Audiisti/dñs deus tuus deus vnus est:& diliges dñm deū tuū
 ex toto corde tuo/& ex tota aia tua/& ex tota mente tua/& ex tota virtute tua. Hoc est
 maximū & primū mādatū. Scd̄m autē sile est huic. Diliges pximū tuū sicut te ipsum. In
 his duobus mandatis vniuersa lex pēdet & pphetæ. Maius horū aliud mandatū non
 est. Et ait illi scriba. Bñ maḡ in veritate dixisti/qui vnus est deus & nō est alius pter eū
 & vt diligat ex toto corde/& ex toto itelle&u/& ex tota aia:& ex tota fortitudine & di
 ligere pximū tanq; seipm̄: maius est oibus holocaustomatibus & sacrificijs. Iesus autē
 vidēs q̄ sapiēter rndisset/dixit illi: Nō es longe a regno dei. ¶ Cōgregatis autē phariseis
 interrogauit eos Iesus dicēs: Quid vobis videt de christo: cuius filius est. Dicūt ei: Da
 uid. Ait illis Iesus: Quomō ergo Dauid in spūsc̄to in libro psalmorū vocat eū christū
 dñm dicēs: Dixit dñs dño meo: sede a dextris meis. Donec ponā inimicos tuos: scabel
 lum pedū tuorū. Si ergo Dauid vocat eū dñm: vnde/& quomō filius eius est. Et nemo
 poterat ei respondere verbū neq; ausus fuit quisq; ex illa die eū amplius interrogare.
 ¶ Tunc Iesus locutus est ad turbas/& ad discipulos suos/dicēs: Sup cathedrā Moyse se
 derūt scribe & pharisei: Oia ergo q̄cūq; dixerint vobis: seruate & facite: scd̄m vō opa
 eorū nolite facere. Dicūt em̄ & nō faciūt. Alligāt autē onera grauia:& iportabilia/& ipo
 nūt i humeros hoim̄/digito autē suo nolūt ea mouere. Oia vero opa sua faciūt/vt videāt
 ab hoibus. Dilatāt ei philateria sua/& magnificāt simbrias. Attēdite/cauete a scribis/ q̄

Barb. rxi
 Barci. rxi
 Luce. xi.

Moneta dicitur
 q̄ nos signi ipres
 sione vel auctoris
 vel precij munit
 Numisma munit
 Num. ei pfenig.
 Denarius. ein 3e
 bener.
 Censur. scharz
 gelt. est enim cen
 sere epistimare.

Exodi. iij.

Psal. cix.

volūt in stolis ambulare/ & q̄ amant primos recubitus in cœnis/ & in primis cathedris
 sedere in synagogis/ & amāt salutatiōes in foro/ q̄ deorāt domos viduarū sub obtētū
 plixe oſonis/ simulātes longā orationē/ & volūt vocari ab hoībus Rabbi: hī accipiēt p
 lixiū iudiciū & dānationē maiorē. Vos autē nolite vocari Rabbi: vnus est em̄ magī ve
 ster. Oēs autē vos frēs estis. Et patrē nolite vocare vobis sup̄ terrā. Vnus est em̄ pater ve
 ster q̄ in cœlis est. Nec vocemini magī: q̄ magī vester vnus est christus. Qui maior est
 vestrū/ erit minister vester. Qui autē se exaltauerit/ hūiliabit: & q̄ se hūiliauerit/ exaltabit
 ¶ Væ autē vobis scribe & pharisei hypocrite: q̄ clauditis regnū cœloꝝ ante hoīes. Vos
 em̄ nō intratis/ nec introeūtes sinitis intrare. ¶ Væ vobis scribe & pharisei hypocrite/ q̄
 comeditis domos viduarū: oſones lōgas orātes: ppter hoc amplius accipietis iudiciū.
 Væ vobis scribe & pharisei hypocrite/ q̄ circuitis mare & aridā: vt faciatis vnū p̄selitū:
 & cū fuerit factus: facitis eū filiū gehēne duplo q̄ vos. ¶ Væ vobis duces cœci/ q̄ dicitis
 q̄cūq; iurauerit p̄ tēplū/ nihil est: q̄ autē iurauerit in auro tēpli: debitor est. Stulti & cœci.
 Quid em̄ maius est/ aurū/ an tēplū qd̄ sanctificat aurū. Et quicūq; iurauerit in altari/
 nihil est: quicūq; autē iurauerit in dono qd̄ est sup̄ illud/ debet. Cœci qd̄ em̄ maius est:
 donū an altare qd̄ sanctificat donū. Qui ergo iurat in altari/ iurat in eo & in oībus quæ
 sup̄ illud sunt/ & quicūq; iurauerit in tēplo: iurat in illo & in eo qd̄ habitat in ipso: & q̄
 iurat in cœlo: iurat in throno dei/ & in eo q̄ sedet sup̄ eū. ¶ Væ autē vobis scribe & phari
 sei hypocrite: q̄ decimatis mentā et anetū et ciminū/ et reliq̄tis q̄ grauiora sunt legis: iu
 diciū et misericordiā et fidē. Hæc oportuit facere et illa nō omittere. Duces cœci/ excō
 lantes culicē: camelū autē glucietes. Væ vobis scribe & pharisei hypocrite: q̄ mūdatis
 qd̄ deforis est calicis & parapsidis: intus autē pleni estis rapina et imundicia. Phariseæ
 cæce: mūda prius qd̄ intus est calicis & parapsidis / vt fiat et id qd̄ deforis est mundū.
 ¶ Væ vobis scribe et pharisei hypocrite/ qui similes estis sepulchris dealbatis: quæ a fo
 ris apparēt hoībus speciosa/ intus vero plena sunt ossibus mortuorū et omni spurcicia.
 Sic et vos/ afforis qd̄ apparēt hoībus iusti/ intus autē pleni estis hypocrisi et iniquitate.
 ¶ Væ vobis scribe et pharisei hypocrite/ q̄ edificatis sepulchra pphetarū/ et ornatis mo
 numēta iustorū et dicitis. Si fuissetis in diebus patrū nr̄orū/ nō essemus socij eorū in
 sanguine pphetarū. Itaq; testimonio estis vobis metipsis: quia filij estis eorū q̄ pphetas
 occiderūt. Et vos implete mēsurā patrū vr̄orū. Serpētes et genimina viperarū/ quomō
 fugietis a iudicio gehēne: Ideo ecce ego mitto ad vos pphetas et sapiētes et scribas/ et
 ex illis occidetis/ et crucifigetis/ et ex eis flagellabitis in synagogis vr̄is / et psequimini
 de ciuitate in ciuitatē/ vt veniat sup̄ vos oīs sanguis iustus: q̄ effusus est sup̄ terrā a san
 guine Abel iusti/ vsq; ad sanguinē Zacharię filij Barachię quē occidistis inter tēplū
 et altare. Amē dico vobis: Veniēt hæc oīa sup̄ generationē istā. Hierlm̄ hierlm̄ q̄ occi
 dis pphetas et lapidas eos q̄ ad te missi sunt. Quoties volui cōgregare filios tuos quæ
 admodū gallina cōgregat pullos suos sub alas: et noluisti. Ecce relinquetur vobis do
 mus v̄stra deserta. Dico em̄ vobis: nō me videbitis ammodo/ donec dicatis Benedi
 ctus qui venit in noīe dñi. ¶ Cum autē tāta signa fœcisset corā eis nō credebāt in eum.
 Vt sermo Ysaia pphetę impleret quē dixit: Dñe quis credidit auditui nr̄o/ et brachiū
 dñi cui reuelatū est: Propterea nō poterāt credere quia iterū dixit Ysaias. Excœcauit
 oculos eorū et indurauit cor eorū vt nō videāt oculis/ et itelligāt corde / et cōuertant et
 sanem eos. Hæc dixit Ysaias quando vidit gloriā eius et locutus est de eo. Verūtāmē
 ex principibus multi crediderūt in eum: sed propter phariseos non confitebantur: ne
 de synagoga eijcerentur. Dilexerūt enim gloriā hominum: magis q̄ gloriā dei.

*Berō q̄s ista
 reponant sub eo
 de cōrextu vicia
 per euangelistas:
 potest in die q̄
 dixeris tēpibus
 fuerunt predica.*

*Euler ē aīal par
 uum volante: dicit
 crus ab aculeo
 quo sanguinē sus
 git. ein sebnock.*

¶ Paralip. xxiij. f

*Berō applicat
 buc continuando
 de vidua vno mī
 nuta offerente.
 Marc. xij.
 Luce. xxi.*

*¶ Facrorū p̄p
 dictio.*

T egressus Iesus de tēplo ibat. Et cū egredere/ accesserūt discipuli vt oñde
 rēt ei edificationē tēpli. Et q̄busdā dicentibus de tēplo: q̄ bonis lapidibus et
 donis ornatū esset. Ait illi vnus ex discipulis suis: Magī aspice q̄les lapides
 q̄les structure: Et respondens Iesus/ dixit illis: Videtis has oēs magnas adis
 ficatiōes: Amē dico vobis/ hæc oīa q̄ videtis. Veniēt dies i q̄bus nō relinquet lapis sup̄
 lapidē/ q̄ nō destruat. ¶ Sedēte autē eo sup̄ montē oliueti/ cōtra tēplū accesserūt ad eū
 discipuli secreto/ et interrogabāt eū separatim: Petrus et Iacobus et Iōanes et Andreas
 dicētes: P̄ceptor dic nobis q̄n ista fieri. Et qd̄ signū aduētus tui et cōsumatiōis sæculi
 erit/ cū hæc oīa fieri incipier. ¶ Et r̄ndens Iesus cœpit dicere illis: Videte ne quis vos ses

B iij

dicat multi em veniet in noie meo dicetes: Quia ego sum christus: & tps appropinqbit/& multos seducet; nolite ergo ire post illos: audituri ei estis plia & opinioes plioru & seditiones. Videte ne turbemini & nolite terreri. Oportet em primu hac fieri: sed non du statim est finis. ¶ Tuc dicebat illis: Exurget gens cōtra gentē: & regnū aduersus regnū/& erūt pestilētia & fames & terremotus magni erunt p loca: terroresq; de coelo & signa magna erunt. Hac aut oia initia sunt dolor. Videte autē vosmetipsos: sed añ hec oia inijciēt vobis manus suas & psequēt: tradētes vos / in cōcilij & i synagogis vapulabitis: & tradēt vos in custodias & tribulationē: trahētes ad reges/& ante p̄sides stabitis: ppter me & nomē meum. Cōtinget aut vobis in testimoniū illis. Et cū duxerint vos tradētes/nolite p̄cogitare in cordibus vris quē admodū r̄ndeatis. aut qd loquamini: sed qd datū vobis fuerit in illa hora/id loq̄mini. Ego em dabo vobis os & sapentiā/cui nō poterūt resistere & cōtradocere oēs aduersarij vri. Non em estis vos loquētes/ sed spūs sc̄tus. Trademini autē a parētibus & fr̄ibus & cognatis & amici/& occidēt vos. Et cōsurgēt filij i parētes & morte afficiēt eos. Et eritis odio oibus gētibus ppter nomē meū. Et tunc sc̄dalicabunt m̄ti & inuicē se tradēt/& odio habebūt iuicē m̄ti. Et m̄ti pseuodo pphete surgēt & seducēt m̄tos:& qm̄ abūdabit iniq̄tas: refrigescet charitas m̄tor. Qui at sustinuerit & pseuerauerit vsq; i finē hic saluus erit. Et capillus de capite v̄o nō pibit. In patiētia v̄a possidebitis aias v̄as. Et p̄mū oportet p̄dicari hoc euāgelij regni in vniuerso orbe i testimoniū oibus gētibus/ & tuc veniet cōsumatio. ¶ Cū at videritis circūdari ab exercitu hierl̄m tuc scitote qā appropinquat desolatio eius Cū videritis ab oinationē desolatōis q̄ dicta ē a Daniele ppheta/ stātē i loco sc̄to vbi nō debet/ q legit̄ intelligat. Tūc q i iudea s̄/ fugiāt ad mōtes. Et q i medio eius sūt/ discedāt: & q i regiōibus nō intrēt in ea: & q sup tectū/ nō descēdāt i domū nec introeāt tollere aliquid de domo sua/ & q i agro/ nō reuertant̄ retro tollere vestimētū suū/ qā dies vltiōis hi sūt/ vt i pleant̄ oia q̄ scripta sūt. Vā at p̄gnātibus & nutriētibus in illis diebus. Erit em p̄sura magna sup terrā: & ira huic p̄p̄o. Et cadēt i ore gladij/ & captiui ducent̄ in oēs gētes. Et hierl̄m calcabit̄ a gētibus donec i pleant̄ t̄pa nationū. ¶ Orate autē vt nō fiat fuga v̄a hyeme vel sabbato. Erūt em tuc dies illi tribulatiōis tales/ q̄les nō fuerūt ab initio creaturæ quā cōdidit deus vsq; mō: necq; fiet. Et nisi breuiati fuissent dies illi nō fieret salua oīs caro. Sed ppter electos quos elegit d̄ns breuiabunt̄ dies illi. Et tuc si q̄svobis dixerit. Ecce hic est Christus: aut ecce illic/ nolite credere. Exurgent em pseudo Christi & pseudo ppheta/ & dabūt signa magna & pdigia: ita vt in errorē inducant/ si fieri potest etiā electi. Vos ergo videte/ ecce p̄dixi vobis oia. Si ergo dixerit vobis: Ecce in deserto est: nolite exire. Ecce in penetralibus: nolite credere: sicut em fulgur exit ab oriente & paret vsq; in occidentē. Ita erit aduentus filij hoīs. Vbi cūq; fuerit corpus/ illuc cōgregabunt̄ & aqua. ¶ Dicebat autē & parabolā ad illos: Qm̄ oportet sp̄ orare & nō deficere/ dicēs. Iudex q̄ dā erat in quadā ciuitate: q̄ deū nō timebat: & hoīem nō reuerbat̄. Vidua autē quadā erat in ciuitate illa/ q̄ veniebat ad eū dicēs. Vindica me de aduersario meo: Et nolebat p̄ multū tps. Post hec at dixit intra se. Et si deū nō timeo: nec hoīem reuereor: tñ qā molestā est mihi hec vidua: vindicabo illā: ne in nouissimo veniēs surgillet me. Ait autem d̄ns: Audite qd iudex iniq̄tatis dicit. Deus autē nō faciet vindictā electorū suor: clamātiū ad se die ac nocte: & patiētia habebit in illis. Dico vobis/ qā cito faciet vindictā illor. Verūtāmē filius hoīs veniēs: putasne iueniet fidē in terra: ¶ Statim autē post tribulationē dierū illor/ erūt signa i sole & luna & stellis: sol obscurabit̄/ & luna nō dabit lumen suū/ & stelle cadēt de coelo. Et in terris p̄sura gentiū p̄ cōfusiōe sonitus maris & fluctuū/ arescētibus hoibus p̄ timore & expectatōe q̄ supueniēt vniuerso orbi. Nam & virtutes celorū cōmouebunt̄. Et tuc parebit signū filij hoīs in coelo: & tuc plāgēt oēs tribus terræ. Et tuc videbūt filiū hoīs veniētē in nubibus coeli cū virtute multa: & potestate magna/ & gl̄ia & maiestate. Et tunc mittet angelos suos cū tuba & voce magna/ & cōgregabūt electos a quattuor v̄etis/ a sūmis celorū vsq; ad terminos eorū. His autē fieri incipiētibus/ respicite & leuate capita v̄a: qm̄ appropinquat redēptio v̄a. ¶ Et dixit illis. Ab arbore fici discite similitudinē. Videte ficulneā/ cū iā ramus eius tener fuerit/ & nata fuerint folia: & oēs arbores: cū pducunt iā ex se fructū/ scitis qā ppe est estas. Ita & vos cū videritis hac oia fieri: scitote quia regnū dei in pximo sit in ianuis. Amen d̄s

co vobis: quia nō p̄teribit generatio hęc donec oīa fiāt. Cœlū & terra transibūt: verba aut̄ mea nō trāsibūt. Attēdite aut̄ vobis/ ne forte grauent̄ corda v̄ra crapula & ebrietate & curis hūius vite/ & sup̄ueniat in vos repētina dies illa. Tanc̄p̄ laqueus em̄ sup̄ueniet in oēs q̄ sedēt sup̄ faciē oīs terræ. Vigilate itaq̄: om̄i tpe orātes: vt digni habeam̄is n̄ fugere ista oīa quæ futura sunt: & stare an̄ filiū hoīs. Videte vigilate & orate: nescitis em̄ qn̄ tps̄ sit. De die aut̄ illa & hora nemo scit: neq̄ angeli cœlorū/ neq̄ filius: nisi pater solus. Sicut aut̄ in diebus Noe: ita erit & aduētus filij hoīs. Sicut em̄ erāt in diebus ante diluuiū comedētes & bibētes/nubētes & nuptui tradētes: vsq̄ ad eū diē q̄ intrauit Noe in arcā/ & nō cognouerūt: donec venit diluuiū/ & tulit oēs: ita erit & aduētus filij hoīs. Tūc duo erūt in agro: vnus assumer̄ & vnus relinquet̄. Duo molētes in mola: vna assumer̄ & altera relinquet̄. Duo ī lecto: vnus assumer̄/ & alter relinquet̄. Vigilate ergo: q̄a nescitis q̄ hora dñs vester v̄turus sit. Illud aut̄ scitote. Qm̄ si sciret pater familias/ q̄ hora fur v̄turus esset/ vigilaret vtiq̄/ & nō sineret p̄fodi domū. Ideo & vos estote parati: q̄a qua hora nescitis: filius hoīs v̄turus est. Sicut hō q̄ p̄gre p̄fectus/ reliquit domū suā & dedit seruis suis potestātē cuiusq̄ opis & ianitori p̄cepit vt̄ vigilet. Ait at̄ ei Petrus: dñe ad nos dicis hęc parabolā an ad oēs: Dixit at̄ dñs. Quis putas est fidelis seruus & prudēs quē cōstituit dñs sup̄ familiā suā/ vt det illis cibū in tpe & tritici mensurā. Bt̄s ille seruus quē cū venerit dñs eius: iuuerit sic facientē. Amē dico vobis. Qm̄ sup̄ oīa bona q̄ possidet cōstituet eum. Si aut̄ dixerit malus seruus ille in corde suo. Morā faciet dñs meus venire/ & cœpit p̄cutere seruos suos & ancillas/ mādūcet aut̄ & bibat cum ebrijs & cœpit inebriari: veniet em̄ dñs serui illius in die q̄ nō sperat/ & hora q̄ ignorat: & diuiset eū: partēq̄ eius ponet cū hypocritis & ifidelibus. Illic erit fletus & stridor dentium ¶ Sint lūbi v̄ri p̄cincti/ & lucernę ardētes ī manibus v̄ris/ & vos siles hoīb̄s expectātibus dñm suū qn̄ reuertat̄ a nuptijs: vr̄ cū venerit & pulsauerit cōfestim̄ aperiāt ei. Ideo b̄t̄ serui illi: q̄s cū vernerit dñs iuenerit vigilātes. Amē dico vobis q̄ p̄cinget se: & faciet illos discūbere & trāsire ministrabit illis. Et si venerit in sc̄da vigilia/ & si in tertia vigilia venerit & ita iuenerit/ b̄t̄ sūt serui illi. Vigilate ergo/ nescitis em̄ qn̄ dñs domus veniet sero an media nocte/ an galli cātū/ an mane: ne cū venerit repēte inueniat vos dormiētes: qd̄ at̄ vobis dico oībus dico/ vigilate. Ille seruus q̄ cognouit volūtātē dñi sui/ & nō p̄parauit & nō fecit sc̄dm̄ volūtātē eius vapulabit m̄ltis. Qui at̄ nō cognouit & fecit digna plagis vapulabit paucis. Om̄i aut̄ cui multū datū ē: multū q̄ret ab eo. Et cui cōmēdaue rūt multū plus petēt ab eo. ¶ Tūc sile erit regnū cœlorū decē virginibus q̄ accipiētes lāpadas suas exierūt obuiā sp̄so & sp̄sē. Quinq̄ at̄ ex eis erāt fatue/ & qnq̄ prudētes. Sed qnq̄ fatue accēptis lāpadibus nō sup̄serit oleū secū. Prudētes v̄o accēperūt oleū in vas̄is suis cū lāpadibus. Morā aut̄ faciēte sp̄so/ dormitauerūt oēs & dormierūt. Media at̄ nocte clamor factus ē. Ecce sp̄sus venit exite obuiā ei. Tūc surrexerūt oēs virgines ille/ & ornauerūt lāpades suas: fatue aut̄ sapiētibus dixerūt: Date nobis de oleo v̄ro q̄a lāpades nr̄e extinguūt. R̄nderūt prudētes/ dicētes: Ne forte n̄ sufficiat nob̄ & vobis ite potius ad v̄dētes & emite vob̄. Dū aut̄ irēt emere: venit sp̄sus. Et q̄ pate erāt intrauerūt cū eo ad nuptias: & clausa ē ianua. nouissime v̄o veniūt & reliq̄ v̄gines dicētes: dñe dñe/ api nobis. At ille r̄ndēs ait: Amē dico vob̄ nescio vos. Vigilate itaq̄: q̄a nescitis diē neq̄ horā. ¶ Sicut. n. hō p̄gre p̄fiscēs vocauit seruos suos/ & tradidit illis bona sua/ & vni dedit qnq̄ talēta/ aliq̄ at̄ duo/ aliq̄ v̄o vnū/ vnicuiq̄ sc̄dm̄ pp̄riā v̄tutē/ & p̄fectus est statim. Abijt at̄ q̄ qnq̄ talēta accēpat/ & opatus est in eis/ & lucratus est alia qnq̄. Sikk̄ & q̄ duo accēpat/ lucratus est alia duo. Qui at̄ vnū accēpat/ abiēs fodit in terrā/ & abscondit pecuniā dñi sui. Post multū v̄o tps̄ venit dñs seruorū illorū/ & posuit rationē cū eis. Et accedēs q̄ quinq̄ talēta accēpat: obtulit alia qnq̄ talēta dicēs: Dñe qnq̄ talenta tradidisti mihi: ecce alia quinq̄ sup̄lucratus sum. Ait illi dñs eius. Euge serue bone & fidelis: quia sup̄ pauca fuisti fidelis/ sup̄ multa te cōstitua. Intra in gaudiū dñi tui. Accessit aut̄ & qui duo talēta accēpat/ ait: Dñe duo talēta tradidisti mihi: ecce alia duo lucratus sum. Ait illi dñs eius. Euge serue bone & fidelis: qn̄ia sup̄ pauca fuisti fidelis: super multa te cōstitua. Intra in gaudiū dñi tui. Accedēs aut̄ & qui vnū talentū accēpat ait: Dñe/ scio quia hō durus es: metis vbi nō seminasti/ & cōgregas vbi non sparsisti/ & t̄p̄ mēs abij & abscondi talentū tuū ī terra. Ecce habes qd̄ tuū est. R̄ndēs aut̄ dñs eius/ di-

Sen. viij. b

Mat. xxi

B iij

¶ Feria quarta post dominicam Palmarum principes sacerdotum fuerunt congregati ad tractandum de morte Christi/ quibus Iudas ipsum vendidit.

xit ei: Seruē male & piger/sciebas quia meto vbi nō semino. & cōgrego vbi nō sparsi. oportuit ergo te cōmittere pecuniā meam nūmularijs: & veniēs ego recepissē vtiq; qd' meū est cū vsura. Tollite itaq; ab eo talētū & date ei. q' habet decē talēta. Omī em̄ habenti dabit/ & abūdabit: ei autē qui nō habet/ & qd' videt habere/ auferet ab eo. Et inuilem seruū eijcite in tenebras exteriores: illic erit fletus & stridor dentū. Cum autē venerit filius hoīs in maiestate sua & oēs angeli eius cum eo: tūc sedebit sup sedē maiestatis sue/ & cōgregabunt ante eū oēs gētes/ & separabit eos ab inuicē/ sicut pastor segregat oues ab hēdis. Et statuet oues quidē a dextris/ hēdos autē a sinistris. Tūc dicet rex his qui a dextris eius erūt. Venite benedicti patris mei/ possidete paratū vobis regnū a cōstitutiōe mundi. Esuriui em̄ & dedistis mihi māducare. Sitiui/ & dedistis mihi bibere. Hospes erā/ & collegistis me. Nudus erā & operuistis me. Infirmus & visitastis me. In carcere erā/ & venistis ad me. Tunc respondebunt ei iusti dicentes. Dñe qñ te vidimus esurientē/ & parimus: sitientē/ & dedimus tibi potū: Quando autē te vidimus hospitē & collegimus te: aut nudū & cooperuimus te: Aut quando te vidimus infirmū/ aut in carcere/ & venimus ad te: Et rñdens rex dicet illis: Amē dico vobis: q̄ diu fœcistis vni de his fratribus meis minimis/ mihi fœcistis. Tūc dicet & his qui a sinistris eius erunt: Discedite a me maledicti in ignē æternū qui paratus est dyabolo & angelis eius. Esuriui em̄ & non dedistis mihi manducare. Sitiui & non dedistis mihi potū. Hospes eram/ & nō collegistis me. Nudus & nō cooperuistis me. Infirmus & in carcere/ & nō visitastis me. Tunc respondebūt ei & ipsi dicentes. Dñe qñ te vidimus esurientē/ aut sitientē/ aut hospitē/ aut nudū/ aut infirmū/ aut in carcere/ & nō ministravimus tibi: Tunc respōdebit illis dicēs: Amen dico vobis/ q̄ diu nō fœcistis vni de minoribus his/ nec mihi fœcistis. Et ibūt hi in suppliciū æternū: iusti autē in vitā æternā. ¶ Appropinquabat autē post biduū dies festus açimorū/ qui dicit pascha. Et factū est cum consummasset Iesus sermones hos omēs: dixit discipulis suis: Scitis quia post biduum pascha fiet: & filius hominis tradetur vt crucifigatur.

Math. xxvi

¶ De diffinito concilio Iudeorum ad occidendū christum. Et de venditione christi per Iudam: factis feria quarta post dominicā Palmarum. Matth. xxvi. Marci. xiiij. Luce. xxij.

CAPVT VIII.

¶ Iesus hodie mansit in Bethania apud Laçarum &c. & non venit Hierusalem.

i Iesu in betaniam. mansio.

Vnc congregati sunt principes sacerdotū/ & scribæ & seniores populi in atriu principis sacerdotū: qui dicebat Caiphaz/ & conciliū fecerūt/ & querebāt quomō Iesum dolo tenerent & occiderēt. Timebāt vero plebē. Dicebant autem: Non in die festo: ne forte tumultus fieret in populo. ¶ Intrauit autē sathanas in Iudā/ qui cognominabat Scarioth/ vnū de duodecim

ii Iudeorū congregatio.

¶ Tunc abiit vnus de duodecim qui dicitur Iudas Scarioth/ ad principes sacerdotum & summos sacerdotes vt proderet eum illis/ & locutus est cum principibus sacerdotū & magistratibus/ quemadmodum illum traderet eis. Et ait illis: Quid vultis mihi dare & ego vobis eum tradam: Qui audientes gauisi sunt & promiserunt/ & pacti sunt pecuniam illi dare: et constituerunt ei triginta argenteos. Et spondit. Et exinde querebat oportunitatem/ quomodo illum traderet sine turbis.

iii Iesus Iudam venditio.

Feria quinta in coena domini: Iesus manducat cum discipulis suis agnum pascha-
lem Lauat discipulorum pedes: sacramentū eucharistiæ instituit/prædicat tradito-
rem/consolatur discipulos/& gratias agit/informat discipulos.

¶ Feria quinta post Palmarū: Coena dñi: Loto pedum: Sacramēti eucharistie institutio/ & noui testamēti inchoatio. Matth. xxvi, Mar. xiiij, Luce, xxij.

CAPVT IX.

¶ Signi paschalis manducatio.

Enit autē dies aqimorū/ in qua necesse erat occidi pascha. Prima ergo die aqimorū/ quādo pascha imolabant: accesserūt discipuli ad Iesum/ dicētes: Vbi vis paremus tibi comedere pascha? Et mittit duos ex discipulis suis Petrū & Ioannē dicens: Euntes parate nobis pascha vt manducemus. At illi dixerūt: Vbi vis paremus? Et dixit ad eos. Ite in ciuitatē ad quendam ecce enim introeuntibus vobis in ciuitatē: occurret vobis homo amphoram/ lagenam aquae portans: sequimini eum in domū quā intrat/ & dicite domino patrifamilias domus: Magister dicit tibi: tempus meum prope est: apud te facio pascha cum discipulis meis: vbi est diuerforiū & refectio mea/ vbi pascha cum discipulis meis manducem? Et ipse vobis ostendet coenaculum magnum/ stratum/ & ibi parate nobis. Euntes autem abierunt discipuli eius: & fecerunt sicut constituit illis Iesus: & venerunt in ciuitatē/ & inuenerunt sicut dixit illis Iesus: & parauerunt pascha. ¶ Ante diem autē festū paschae cum vespere facta esset hora/ venit Iesus & discubuit: & duodecim apostoli cum eo. Et ait illis. Desiderio desideravi hoc pascha māducare vobiscū anteq̄ patiar. Dico enim vobis: quia ex hoc nō manducabo illud donec impleatur in regno dei. ¶ Et accepto calice/ gratias egit & dixit. Accipite & diuidite inter vos. Dico em̄ vobis/ q̄ iam nō bibā ammodo de hoc genimine vitis: & de generatione vitis huius/ donec regnū dei veniat & vsq̄ in diem illum/ cum illud bibam vobiscum nouum in regno dei patris mei.

¶ In primis vespis.

Ciens autē Iesus/ quia venit eius hora vt transeat ex hoc mundo ad patrem: cum dilexisset suos qui erant in mundo/ in finem dilexit eos. Et coena facta cum dyabolus iam misisset in cor vt traderet eū Iudas Symonis Scariothis sciens quia omnia dedit ei pater in manus: & quia a deo exiuit/ & ad deū vadit. Surgit a coena & ponit vestimenta sua: & cum accepisset lintheum/ praecinxit se: deinde misit aquam in peluim/ & incepit laurare pedes discipulorū: & extergere lintheo quo erat praecinctus. Venit ergo ad Simonem petrum: & dicit ei Petrus: Domine: tu mihi lauas pedes: Respondit Iesus/ & dicit ei. Quod ego facio: tu nescis modo: scies autem postea. Dicit ei Petrus: Non lauabis mihi pedes in aeternum. Respondit ei Iesus: Si non lauero te/ non habebis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus: Domine/ nō tantū pedes meos: sed & manus & caput. Dicit ei Iesus: Qui lotus est/ nō indiget nisi vt pedes lauret: sed est mundus totus/ & vos mundi estis: sed non omnes. Sciebat enim quis nam esset qui traderet eum. Propterea dixit: non estis mundi omnes. Postq̄ ergo lauit pedes eorum: accepit vestimēta sua/ & cum recubuisset iterum/ dixit eis: Scitis qd fecerim vobis? Vos vocatis me magister & dñe: & bene dicitis: sum etem̄. Si ergo ego laui vestros pedes/ dominus & magister: & vos debetis alter alterius laurare pedes. ¶ Exemplum em̄ dedi vobis: vt quemadmodum ego feci vobis: ita & vos faciatis. ¶ Amē amē dico vobis: non est seruus maior dño suo: neq̄ apostolus maior eo qui misit illum. ¶ Si hęc scitis/ beati eritis si feceritis ea. Non de omnibus vobis dico: Ego scio quos elegerim: sed vt impleatur scriptura: Qui manducat mecum panem: leuabit contra me calicem suum. Ammodo dico vobis priusq̄ fiat/ vt credatis cū factum fuerit/ quia ego sum. Amen amen dico vobis: qui accipit si quem misero/ me accipit/ qui autem me accipit: accipit eum qui me misit. ¶ Cum hęc dixisset Iesus discumbentibus discipulis & manducantibus turbatus est spiritu/ & protestatus est & dixit. Amen amē dico vobis: quia vnus ex vobis tradet me/ qui manducat mecum. ¶ Aspiciebant ergo ad inuicem discipuli haesitantes de quo diceret. Et contristati valde/ coeperunt singuli dicere Nunquid ego sum domine? At ipse respondens ait illis. Vnus ex duodecim qui intingit mecum manum in parapside & cathino hic me tradet. Filius quidem hominis verum erat ei/ si natus non fuisset homo ille. ¶ Respondens autem Iudas qui tradidit eū dixit. Nunquid ego sum rabbi? Ait illi. Tu dixisti.

Joan. xij. 4. Pedum discipulorum lotio.

¶ Confirmat conclusionē predictā
¶ Primo exēplo.
¶ Secūdo p̄ suā auctoritatem.
¶ Terno sequēti premio.
¶ Quarto ex dignitate eorū quorum pedes lauebantur.

Sacramentū
charitatis institutio
Mat. xxvj.
Marc. xviij.
Luce. xxij.

Luce. xxij.
Joan. xij.

Joan. xij.

Prima sumptio
Petri i loco cene

Joan. xiiij.
Cōfortat Iesus
discipulos suos quā
cupiunt. Primo

Mat. xxi.
Marc. xj.
Secundo

Tercio

Mat. x. d
Luce. x. c

Enantibus autem eis: acccepit Iesus panem & gratias egit & benedixit ac fregit: deditque discipulis suis & ait. Accipite & comedite / hoc est corpus meum / quod pro vobis datur / hoc facite in meam cōmemorationē. ¶ Si militer & calicem postquam cenauit accipiens / gratias egit & dedit illis dicēs Bibite ex hoc omnes. Hic est sanguis meus noui testamēti & calix nouū

testamentum in sanguine meo / qui pro vobis & pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Et biberunt ex illo omnes. ¶ Et ait illis Iesus. Verū tamen ecce manus tradentis me / mecum est in mensa / & quidem filius hominis scđm qđ diffinitum est vadit. Verum tamen vā homini illi per quem tradetur. Et ipsi coeperunt querere inter se: quis esset ex eis qđ hoc facturus esset. ¶ Erat ergo recumbēs vnus ex discipulis eius i sinu Iesu quem diligebat Iesus. Innuit ergo huic Simon Petrus / & dicit ei. Quis est de quo dicit: Itaq; cum recubuisset ille supra pectus Iesu / dicit ei: Domine quis est: Respondit Iesus. Ille est / cui ego intinctum panem porrexero. Et cum intinxisset panem / dedit Iudæ Simonis scariothis / & post buccellam / tunc introiuit in illum Sathanas: dicit ei Iesus Quod facis fac citius. Hoc autem nemo sciuit discumbentium ad quid dixerit ei. Qui dam enim putabant / quia oculos habebat Iudas / qđ dixisset ei Iesus. Eme ea quæ opus sunt nobis ad diem festū / aut egenis vt aliquid daret. ¶ Cum ergo accepisset ille buccellam exiuit continuo / erat autē nox. ¶ Cum ergo exisset dicit Iesus. Nunc clarificatus est filius hoīs / & deus clarificatus est in eo. Si deus clarificatus ē in eo / & deus clarificabit eum in semetipso / & continuo clarificabit eum. Filioli adhuc modicum vobiscum sum. Quæretis me & sicut dixi Iudæis / quo ego vado vos non potestis venire / & vobis dico modo. Mandatū nouum do vobis / vt diligatis inuicem sicut dilexi vos / vt & vos diligatis inuicē. In hoc cognoscent omnes / quia discipuli mei estis / si dilectionē habueritis ad inuicem. Dicit ei Simon Petrus: Domine quo vadis: Respondit Iesus: Quo ego vado non potes me modo sequi. Sequaris autem postea. Dicit ei Petrus: Quare non possum te sequi modo: Animam meam pro te ponam. Respondit Iesus: Animam tuam pro me pones: Amen amen dico tibi: non cantabit gallus / donec ter me neges. ¶ Et ait discipulis suis. ¶ Non turbetur cor vestrum. Creditis in deum / & in me credite In domo patris mei mansiones multæ sunt: Si quo minus dixissem vobis / quia vado parare vobis locum. Et si abiero & præparauero vobis locum / iterum venio & accipiam vos ad me ipsum: vt vbi sum ego / & vos sitis. Et quo ego vado / scitis / & viā scitis. Dicit ei Thomas: Domine nescimus quo vadis. Et quomodo possumus viā scire? Dicit ei Iesus. Ego sum viā veritas & vita. Nemo venit ad patrem / nisi per me. Si cognouissetis me / & patrem meum utiq; cognouissetis. Et ammodo cognoscetis eum / & vidistis eum. Dicit ei Philippus / Domine ostende nobis patrem & sufficit nobis. Dicit ei Iesus Tanto tēpore vobiscū sum & non cognouistis me: Philippe / qui videt me / videt & patrem: Quomodo tu dicis ostende nobis patrem: Non credis / quia ego in patre / & pater in me est: Verba quæ ego loquor vobis / a me ipso non loquor. Pater autem in me manens ipse facit opera. Non creditis / quia ego in patre / et pater in me est. Alioquin propter opera ipsa credite. Amen amē dico vobis. Qui credit in me / opera quæ ego facio et ipse faciet / et maiora horū faciet: quia ego ad patrem vado. Et quodcūq; petieritis patrem in nomine meo: hoc faciat: vt glorificet pater in filio. Si quid petieritis me in nomine meo hoc faciat. ¶ Si diligitis me / mandata mea seruate. Et ego rogabo patrem: et aliū paraclitū dabit vobis / vt maneat vobiscū in æternum / spiritum veritatis / quē mundus nō potest accipere / quia non videt eum nec scit eum. Vos autem cognoscetis eum / quia apud vos manebit & in vobis erit. ¶ Non relinquam vos orphanos / veniam ad vos. Adhuc modicum / & mundus me iam non videt. Vos autem videbitis me / quia ego vivo: & vos viuetis. In illo die vos cognoscetis / quia ego sum in patre meo / & vos in me / & ego in vobis. Qui habet mandata mea / & seruat ea: ille est qui diligit me. Qui autē diligit me / diliget a patre meo. Et ego diligam eum / & manifestabo ei meipsum. Dicit ei Iudas (non ille Scariothis) Domine quid factū est / quia manifestaturus es nobis teipsum & non mundo: Respondit Iesus & dixit ei: Si quis diligit me. sermonem meum serua bit: & pater meus diliget eum: & ad eum veniemus: & mansionē apud eum faciemus

Qui non diligit me/ sermones meos non seruat. Et sermonem quem audistis/ non est meus/ sed eius qui misit me patris. Hæc locutus sum vobis apud vos manens. Paraclit^{us} autem spiritus sanctus quē mittet pater in nomine meo/ ille vos docebit omnia/ & suggeret vobis omnia quæcūq; dixero vobis. Pacem relinquo vobis/ pacem meam do vobis. Non quomodo mundus dat/ ego do vobis. ¶ Non turbet cor vestrum/ neq; formidet. Audistis/ quia ego dixi vobis; vado/ & venio ad vos. Si diligeretis me gaude-
Quarto;
retis utiq; quia vado ad patrē: quia pater maior me est. Et nunc dixi vobis priusq; fiat
Quinto;
ut cum factum fuerit credatis. ¶ Iam non multa loquar vobiscum. Venit em princeps
Joan. xv.
mundi huius/ & in me nō habet quicq;. Sed vt cognoscat mundus/ quia diligo patrem
& sicut mandatum dedit mihi pater/ sic facio. Surgite eamus hinc. ¶ Ego sum vitis ve-
ra/ & pater meus agricola est. Omnē palmitē in me non ferentem fructum/ tollet eum;
& omnē qui fert fructum purgabit eum: vt fructum plus afferat. Iam vos mundi estis
propter sermonem quem locutus sum vobis. Manete in me/ & ego in vobis. Sicut pal-
mes nō potest ferre fructum a semetipso: nisi manserit in vitæ: si nec vos/ nisi in me mā-
seritis. Ego sum vitis/ vos palmites. Qui manet in me & ego in eo/ hic fert fructum mul-
tum: quia sine me nihil potestis facere. Si quis in me non manserit/ mittetur foras sicut
palmes & arefcet/ & colligent eum/ & in ignem mittent/ & ardet. Si manseritis in me/ &
verba mea in vobis manserint: quodcūq; volueritis/ petetis/ & fiet vobis. In hoc claris-
ficatus est pater meus: vt fructum plurimū afferatis/ & efficiamini mei discipuli. Sicut
dilexit me pater/ & ego diligo vos. Manete in dilectione mea. Si præcepta mea seruaue-
ritis/ manebitis in dilectione mea: sicut & ego patris mei præcepta seruauit/ & maneo in
eius dilectione. Hæc locutus sum vobis: vt gaudium meum in vobis sit/ & gaudium
vestrum impleatur. ¶ Hoc est præceptum meum: vt diligatis inuicem sicut dilexi vos.
Maiorem hac dilectionem nemo habet: q̄ vt animā suam ponat quis pro amicis suis.
Vos amici mei estis/ si feceritis quæ ego præcipio vobis. Iam non dicam vos seruos: quia
seruus nescit quid faciat dominus eius; vos autem dixi amicos: quia omnia quæcūq;
audiuī a patre meo/ nota feci vobis. Non vos me elegistis/ sed ego elegi vos/ & posui
vos/ vt eatis & fructum afferatis/ & fructus vester maneat: vt quodcūq; petieritis pa-
trem in nomine meo det vobis. Hæc mando vobis: vt diligatis inuicem. ¶ Si mundus
vos odit: scitote/ quia me priorem vobis odio habuit. Si de mundo fuissetis/ mundus
quod suum erat diligeret. Quia vero de mundo nō estis: sed ego elegi vos de mundo:
propterea odit vos mundus. Memētote sermonis mei quem ego dixi vobis. Non est
Danb. r. 9
seruus maior domino suo. Si me persecuti sunt/ & vos persecuetur. Si sermonē meum
seruauerunt: & vestrum seruabunt. Sed & hæc omnia faciēt vobis ppter nomē meum
quia nesciunt eum qui misit me. Si non venissem/ & locutus fuissem eis/ peccatum non
haberent. Nunc autem excusationem non habent de peccato. Qui me odit: & patrem
meum odit. Si opera non fecissem in eis/ quæ nemo alius fecit/ peccatum nō haberent.
Nunc autem & viderunt & oderunt & me & patrem meum. Sed vt impleatur sermo
qui in lege eorum scriptus est. Quia odio habuerunt me gratis. ¶ Cum autem venerit
Psal. xxxiii;
paracletus quem ego mittam vobis a patre: spiritum veritatis qui a patre procedit: ille
testimonium perhibebit de me: & vos testimonium phibebitis: quia ab initio mecum
estis. ¶ Hæc locutus sum vobis: vt non scandalicemini. Absq; synagogis facient vos.
Joan. xvi.
Sed venit hora/ vt omnis qui interficit vos: arbitretur obsequiū se præstare deo. Et hæc
facient vobis: quia non nouerunt patrem neq; me. Sed hæc locutus sum vobis: vt cum
venerit hora eorum/ reminiscamini: quia ego dixi vobis. Hæc autem vobis ab initio
non dixi: quia vobiscum eram. ¶ Et nunc vado ad eum qui me misit: & nemo ex vobis
interrogat me/ quo vadis. Sed quia hæc locutus sum vobis/ tristitia impleuit cor vestrū
Sed ego veritatem dico vobis: expedit vobis vt ego vadam. Si enim non abiero/ para-
clitus nō veniet ad vos. Si autē abiero/ mittam eum ad vos: Et cum venerit/ ille arguet
mundum de peccato/ & de iusticia/ & de iudicio. De peccato quidem: quia non credis-
derunt in me. De iusticia vero: quia ad patrem vado/ & iam non videbitis me. De iudi-
cio autē: quia princeps huius mundi iam iudicatus est. Adhuc multa habeo vobis di-
cere: sed nō potestis portare modo. Cū autē venerit ille spiritus veritatis/ docebit vos

C

omnem veritatem. Non enim loquetur a semetipso: sed quæcūq; audivit/loquetur: & quæ ventura sunt annūciabit vobis. Ille me clarificabit quia de meo accipiet/ & annūciabit vobis. Omnia quæcūq; habet pater mea sunt. Propterea dixi: quia de meo accipiet/ & annūciabit vobis. ¶ Modicū & iam nō videbitis me & iterum modicū/ & videbitis me: quia vado ad patrē. Dixerūt ergo ex discipulis eius adinvicē: Quid est hoc quod dicit nobis: modicum & nō videbitis me: & iterum modicum & videbitis me: quia vado ad patrē? Dicebant ergo: Quid est hoc quod dicit modicum? Nescimus quid loquitur. Cognovit autem Iesus/ quia volebant eum interrogare/ & dixit eis: De hoc queritis inter vos/ quia dixi: Modicum & non videbitis me: & iterum modicum & videbitis me. Amen amen dico vobis: quia plorabitis & flebitis vos: mundus autem gaudebit. Vos autem cōtristabimini: sed tristitia vestra vertetur in gaudium. Mulier cum parit tristitiam habet/ quia venit hora eius. Cum autem peperit puerum: iam non meminit præssure: ppter gaudium quia natus est homo in mundum. Et vos igitur nunc quidē tristitiam habetis. Iterum autem videbo vos: & gaudebit cor vestrum: & gaudium vestrum nemo tollet a vobis. ¶ Et in illo die me nō interrogabitis quicūq;. ¶ Amen amen dico vobis: si quid petieritis patrē in nomine meo dabit vobis. Vsq; modo nō petistis quicūq; in nomine meo. Petite & accipietis: vt gaudium vestrum sit plenū. Hæc in prouerbis locutus sum vobis. Venit hora cum iam non in prouerbis loquar vobis: sed palam de patre meo annūciabo vobis. In illo die in nomine meo petetis. Et non dico vobis/ quia ego rogabo patrem de vobis. Ipse enim pater amat vos: quia vos me amatis & credidistis/ quia a deo exiui. Exiui a patre & veni in mundum. Iterum relinquo mundum & vado ad patrē. Dicunt ei discipuli eius. Ecce nunc palam loquæris/ & prouerbiū nullum dicis: Nunc scimus quia scis omnia: & nō opus est tibi: vt quis te interroget. In hoc credimus/ quia a deo existi. Respondit eis Iesus: Modo creditis: ecce venit hora: & iam venit: vt dispergamini vnusquisq; in propria/ & me solū relinquatis: & non sum solus/ quia pater mecum est. Hæc locutus sum vobis/ vt in me pacē habeatis: In mundo præssuram habebitis: sed cōfidite: ego vici mundum. ¶ Hæc locutus est Iesus: & subleuatis oculis in cœlum/ dixit: Pater/ venit hora: clarifica filium tuum/ vt filius tuus clarificet te. Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis: vt omne quod dedisti ei det eis vitam æternā. Hæc est autem vita æternā/ vt cognoscant te solum deum verum & quem misisti Iesum Christum. Ego te clarificauit super terrā: opus consumaui quod dedisti mihi vt faciam. Et nunc clarifica me tu pater apud te ipsum claritate/ quā habui priusq; mundus fieret apud te. Manifestaui nomē tuum hominibus quos dedisti mihi de mundo. Tui erant & mihi eos dedisti: & sermonem meum seruauerunt. Nunc cognouerunt: quia omnia quæ dedisti mihi/ abs te sunt/ quia verba quæ dedisti mihi dedi eis: & ipsi accēperunt & cognouerunt vere quia a te exiui: & crediderunt: quia tu me misisti. Ego pro eis rogo/ nō pro mundo rogo: sed pro his quos dedisti mihi/ quia tui sunt. Et mea omnia tua sunt/ & tua mea sunt/ & clarificatus sum in eis/ & iam nō sum in mundo: & hi in mūdo sunt: & ego ad te venio. Pater sancte serua eos in nomine tuo quos dedisti mihi: vt sint vnum sicut & nos. Cum enim essem cum eis seruabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi ego custodiui: & nemo ex eis periit nisi filius perditionis vt scriptura impleatur. Nunc autem ad te venio/ & hæc loquor in mūdo vt habeant gaudium meum impletum in semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum: & mundus eos odio habuit: quia non sunt de mundo: sicut & ego non sum de mundo. Non rogo vt tollas eos de mundo: sed vt serues eos a malo. De mundo non sunt: sicut & ego non sum de mundo. Sanctifica eos in veritate. Sermo tuus veritas est. Sicut tu me misisti in mundum: ita & ego misi eos in mundum: & pro eis ego sanctifico me ipsum vt sint & ipsi sanctificati in veritate. Non pro eis autem rogo tantum: sed & pro eis qui credituri sunt per verbum eorum in me: vt omnes vnū sint/ sicut tu pater in me et ego in te: vt & ipsi in nobis vnum sint: vt credat mundus/ quia tu me misisti. Et ego claritatē quam tu dedisti mihi/ dedi eis vt sint vnum: sicut & nos vnum sumus. Ego in eis et tu in me/ vt sint consummati in vnum/ et cognoscat mundus/ quia tu me misisti/ et dilexisti eos/ sicut et me dilexisti. Pater/ quos dedisti mihi/ volo vt vbi sum ego et illi sint mecum:

vt videant claritatem meam quam dedisti mihi/ quia dilexisti me ante constitutionem mundi. Pater iuste mundus te non cognouit: ego autē te cognoui: & hi cognouerunt/ quia tu me misisti. Et notum feci eis nomen tuum/ & notum faciam: vt dilectio qua dilexisti me in ipsis sit: & ego in ipsis. ¶ Hæc cum dixisset Iesus: facta est contentio inter discipulos/ quis eorum videretur esse maior. Dixit autem eis: Reges gentiū dominantur eorum/ & qui potestatem habent super eos/ benefici vocantur. Vos autem non sic. Sed qui maior est in vobis/ fiat sicut minor: & qui precessor est/ sicut ministrator. Nam quis maior est/ qui recumbit/ an qui ministrat? Nonne qui recumbit? Ego autē in mensis vestrum sum sicut qui ministrat: vos autem estis qui permansistis mecum in tentationibus meis. Et ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnum/ vt edatis & bibatis super mensam meā in regno meo: & sedeat is super thronos iudicantes duodecim tribus israel. Ait autem dominus Simoni. Simon/ ecce sathanas expetitit vos vt cribraret sicut triticum. Ego autem rogavi pro te/ vt nō deficiet fides tua. Et tu aliquando cōuersus/ confirma fratres tuos. Qui dixit ei: Domine/ teā paratus sum/ & in carcere & in mortem ire. At ille dixit: Dico tibi Petre/ non cantabit hodie gallus/ donec ter abneges nosse me. Et dixit eis: Quando misit vos sine sacculo & pera & calciamentis: nunquid aliquid defuit vobis? At illi dixerunt: nihil. Dixit ergo eis: Sed nunc qui habet sacculum tollat similiter & peram. Et qui non habet/ vendat tunicam suam & emat gladium. Dico enim vobis/ quoniam adhuc hoc quod scriptum est/ oportet impleri in me: Et cum iniquis deputatus est. Etenim ea quæ sunt de me finem habent. At illi dixerunt: Domine ecce duo gladij hic. At ille dixit eis: Satis est.

Luce. xxij. 6

¶ Secunda presumpcio in meo die loco.

ysa. liij.

C ij

In parasceue paschæ sexta feria erat luna plena: transitus primus: videlicet ad
villam Gethsemani/ oratio in monte Oliueti/ casus iudæorum/ osculum iudei/
abscissio auris/ captiuitas/ fuga discipulorum.

¶ Christus in monte Oliueti orat &c. Sexta feria parasceue. Matth. xxvi. Mar. xliij. Luce. xxij. Ioan. xviij.

CAPVT X.

e T hymno dicto egressus ē Iesus scđm cōsuetudinē cū discipulis suis trās torrē
 tē Cedrō/ i montē oliuarū/ & ait illis: Oēs vos scādālū patiemi in me i ista nocte.
 Scriptū ē em. Percutiā pastorē et disp̄gēt oues gregis: postq̄m at̄ resurrexero p̄.
 cedā vos i Galileā. Rñdēs at̄ petrus/ ait illi: Et si oēs scādaliq̄ati fuerit i te/ ego nūq̄ scāda
 liq̄abor. Ait illi Iesus. Amē dico tibi: q̄a tu hodie i hac nocte anq̄m gallus cātet/ & priusq̄
 bis vocē dederit/ ter me negabis. At Petrus amplius loq̄bať/ & ait illi: Etiā si oportuerit
 me mori tecū nō te negabo. Si s̄r at̄ & oēs discipuli dixerūt. ¶ Tūc venit Iesus cū illis i p̄diū
 & villā q̄ d̄r Gethsemani vbi erat ortus/ si quē itroiuit ipse/ & discipuli eius. Et cū puenis
 set ad locū/ dixit illis: Sedete hic/ donec vadā illuc & orē: & orate ne intretis in tētationē.
 ¶ Et assūpto Petro & duobus filijs Zebedei/ Iacobo & Ioāne secū/ cepit cōtristari & me
 stus esse/ pauere & tedere. Tūc ait illis: Tristis ē aīa mea vsq̄ ad mortē: sustinete hic/ &
 vigilate mecū. ¶ Et pgressus pusillū/ ipse auulsus ē ab eis q̄ntū iactus ē lapidis. Et cū pces
 sisset paululū: p̄cidit i faciē sup̄ trā & orabat: vt si fieri posset: trāsiret ab eo hora. Et dixit
 Mi p̄r: abba p̄r oīa possibilīa sūt tibi: si possibile ē/ trāseat a me calix iste: verūtm̄ nō sicut
 ego volo/ sed sic tu vis. Et venit ad discipulos: & iuenit eos dormiētes. Et ait Petro Simō
 dormis: Sic/ nō potuisti vna hora vigilare mecū: Vigilate & orate/ vt nō itretis i tētatio
 nē. Spūs qdē prōptus est/ caro at̄ i firma. ¶ Iterū scđo abijt & orauit eūdē sermonē dicēs:
 Pat̄ mi/ si nō pōt hic calix trāsire/ nisi bibā illū: fiat volūtas tua: & reuert̄sus denuo/ venit
 iterū/ & iuenit eos dormiētes. Erāt ei oculi eorū grauatī/ & ignorabāt qd̄ rñderēt ei. ¶ Et
 relictis illis/ iterū abijt/ & positis genibus/ orauit tertio eūdē sermonē dicēs: P̄r si vis/ trās
 fer calicē istū a me/ verūtm̄ nō mea volūtas: sed tua fiat. Apparuit at̄ illi angelus de cōelo
 cōfortās eū. Et factus i agonia p̄lixius orabat. Et factus ē sudor eius sic gutte sāguis de
 currētis i terrā. Et cū surrexisset ab oīone: tūc venit ad discipulos suos tertio & iuenit eos
 dormiētes p̄ tristicia & ait illis: Dormite iā & reuescite. ¶ Tūc ait Iesus discipulis suis di
 cēs: Sufficit. Ecce appropinq̄bit hora et filius/ hoīs tradet̄ i manus pctōrū. Quid dormi
 tis: surgite & orate ne itretis in tētationē. Eamus/ ecce appropinq̄bit & p̄pe est q̄ me tra
 det. Sciebat at̄ & Iudas q̄ tradebat eū/ locū/ q̄a Iesus frequēter venerat illuc cū discipulis
 suis. Et adhuc ip̄o loq̄nte: ecce q̄ vocabať Iudas scarioth vnus de duodecim/ cū accepis
 set cohortē/ & a pōtificibus & phariseis ministros: venit illuc/ & cū eo turba multa/ cum
 gladijs & fustibus & lignis/ laternis & facibus & armis: missi a principibus sacerdotū
 & senioribus ppli & scribis. Et ipse ancedebat eos: Dederat aut̄ traditor eius signū eis
 dicēs: Quēcūq̄ osculatus fuero: ip̄e ē tenere eū/ & ducite caute. Iesus itaq̄ sciēs oīa q̄ v̄
 tura erāt sup̄ eū: p̄cessit & dicit ad eos: Quē q̄ritis: Rñdēt̄ ei: Iesum naçarenū. Dicit eis
 Ego sum. Stabat at̄ & Iudas q̄ tradebat eū/ cū ip̄s. Vt ergo dixit eis Iesus: Ego sū: abire
 rūt retrorsum & ceciderūt i terrā. Iterū ergo it̄rogauit eos. Quē q̄ritis: Illi aut̄ dixerūt:
 Iesum naçarenū. Rñdit Iesus: Dixi vobis q̄a ego sum. Si ergo me q̄ritis: sinite hos abire
 vt iplereť sermo quē dixit: q̄a q̄s dedisti mihi/ n̄ pdidi ex eis quēq̄. Et appropinq̄uit Iu
 das ad Iesū vt oscularet̄ eū. Et cū venisset statim accedēs ad eū dixit. Aue rabi: & oscula
 tus ē eū. Dixitq̄ illi Iesus: Amice ad qd̄ vēisti: Iuda/ osculo filiū hoīs tradis: Tūc accessē
 rūt & manus iniecerūt in Iesum & tenuerūt eū. ¶ Vidētes aut̄ hi q̄ circa ip̄m erāt qd̄ futu
 rū erat/ dixerūt ei: Dñe/ si p̄cutimus i gladio: Et ecce vnus ex his q̄ erāt cū Iesu/ de circūstā
 tibus Simō Petrus habēs gladiū/ extēdēs manū eduxit eū/ & p̄cusit seruū principis sa
 cerdotū/ & amputauit auriculā eius dexterā: erat at̄ nomē seruo Malchus. Rñdēs at̄ Ie
 sus ait: Sinite vsq̄ huc: & cū tetigisset auriculā eius/ sanauit eum. Dixit ergo Iesus Petro
 Calicē quē dedit mihi p̄r/ nō bibā illū: Cōuerte gladiū tuū i locū suū i vaginā. Oēs. n. q̄
 accepint gladiū/ gladio p̄ibūt. An putas q̄a nō possum rogare patrē meū/ & exhibebit
 mihi mō plusq̄m duodecim legiōes āgelorū: Quō ergo iplebunt̄ scripturē: q̄a sic oport
 tet fieri. ¶ In illa hora dixit Iesus turbis/ & ad eos q̄ venerāt ad se principes sacerdotū &
 magistratus tēpli & seniores. Tāq̄m ad latronē existis cū gladijs & fustibus & lignis/ cō
 phēdere me: quidie ap̄d vos sedebā docēs i tēplo/ & nō me tenuistis: nec extēdistis ma
 nus i me: sed hęc ē hora v̄ra & ptās tenebrarū. Hoc at̄ totū factū est/ vt iplereť scripturā
 p̄phetarū: ¶ Tunc discipuli eius oēs/ relicto eo fugierūt. Adolescēs at̄ qdā/ seq̄bať illum
 amictus sindone sup̄ nudo/ & tenuerūt eū. At ille relicta sindone/ nudus p̄fugit ab eis.

¶ Prim⁹ trāsire
in montē oliuarū
¶ Completozū.
Euch. xij. c
Tercia p̄sūptio.

Primo

Secundo

Tercio

Barthol.
Barth. xviij.
Luce. xxiij.
Ioan. xvij.
Traditur

Defenditur.
Barth. xviij.
Barth. xxiij.
Luce. xxiij.
Ioan. xvij.

Corripit.

¶ Secundus transitus ad Annā pontificē corā quo Christus ligatus stat & respō-
det/ seruus Christum percutit/ ministris ad ignem sedenti bus/ Petrus in medio
eorum sedebat/ seq; calefaciebat/ Christū negat/ gallus cantat/ flet Petrus.

¶ Transitus ad Annam.

CAPVT XI.

Cohors ergo & tribunus/ & ministri iudeorum/ comprehenderunt Iesum
 & ligauerunt eum/ & adduxerunt eum ad Annam primū. Erat enim so-
 cer Cayphæ qui erat pōtifex anni illius. Erat autem Caiphæ qui consiliū
 dederat iudæis: quia expedit vnum hominē mori p̄ populo. Sequebatur
 autem Iesum a longe Simon Petrus & alius discipulus. Discipulus autē
 ille erat notus pontifici/ & introiuit cum Iesu in atrium pontificis. Petrus autem stabat ad
 ostium/ foris. Exiit ergo discipulus alius qui erat notus pontifici/ & dixit ostiariæ &
 introduxit Petrū intro/ vsq; in atrium principis sacerdotū. ¶ Accenso autē igni in me-
 dio atrio/ & circūsedentibus ministris: ingressus Petrus intro/ sedebat foris in atrio/ in
 deorsum. Et venit & accessit quedā ad eum/ vna ex ancillis summi sacerdotis/ ostiaria/
 & cum fuisset intuita & vidisset Petrum sedentē ad lumen calefacientē se/ aspiciens illū
 ait dicens: & tu cū Iesu Galileo naçareno eras. Nunquid & tu ex discipulis es hominis
 istius: & dixit/ & hic cum illo erat. At ille negauit eum corā omnibus dicēs. Mulier/ nō
 sum: nō noui illum/ nescio/ neq; scio/ neq; noui qd dicis. Et gallus cātauit. ¶ Stabāt autē
 serui & ministri ad prunas/ quia frigus erat/ & calefaciebāt se. Erat autē Petrus stans cū
 eis & calefaciens se. Pontifex ergo interrogauit Iesum de discipulis suis/ & de doctrina
 eius. Respondit ei Iesus: Ego palam locutus sum mundo: ego semp̄ docui in synagoga
 & in templo quo oēs iudæi cōueniunt: & in occulto locutus sum nihil: quid me interro-
 gas? Interroga eos qui audierunt quid locutus sum ipsis: ecce hi sciunt qd dixerim ego.
 ¶ Hæc autē cum dixisset: vnus assistens ministrorū dedit alapā Iesu dicens: Sic respon-
 des pontifici: Respondit ei Iesus. Si male locutus sum/ testimonium perhibe de malo/ si
 autem bene/ qd me cedis. Erat autē Simon Petrus stans & calefaciens se. Dixerunt ergo
 ei: Nunquid & tu ex discipulis eius es? Rursus exeunte illo ianuarum, Vidit eum alia
 ancilla: & coepit dicere circūstantibus & his qui erāt ibi/ & ait: Et hic erat cū Iesu Naça-
 reno: & quia hic ex illis est. Et post pusillū alius videns eū/ dixit: Et tu de illis es. Petrus
 iterum negauit cū iuramento: quia nō noui hominem/ & dixit. O homo nō sum. ¶ Et post
 pusillum intervallo facto quasi horæ vnus: accesserūt qui astabāt & dixerunt rursus
 Petro. Vere & tu ex illis es: Nam & galileus es/ & loquēla tua manifestū te facit. Et alius
 quidam vnus ex seruis pōtificis/ cognatus eius/ cuius abscidit Petrus auriculā affir-
 mabat dicens. Nam & Galileus est: & dicit Petro: Nonne ego te vidi in orto cū illo? Ite-
 rum ergo negauit Petrus/ & ait: Homo nescio qd dicis. Tunc ille coepit detestari & iu-
 rare/ & anathematizare: quia nō nouisset hominem/ & quia nescio hominē istum quē dici-
 tis. ¶ Et cōtinuo adhuc illo loquēte/ statim iterū gallus cātauit. Et cōuersus dñs respexit
 Petrum. Et recordatus est Petrus verbi domini Iesu qd dixerat ei: quia priusq; gallus
 cantet bis/ ter me negabis: & egressus Petrus foras/ coepit flere: & fleuit amare.

¶ Secūdo negauit ad Annam.
 Marc. xviij.
 Luca. xxiij.
 Ioan. xvij.

¶ Negatio

¶ Prima Petri negatio.

¶ Interrogatio

¶ Alapiferus

¶ Secūda Petri negatio.

¶ Tertia Petri negatio.

C iij

¶ Tertius transitus ad Caiphan: in cuius domo factum erat concilium sacer-
dotum: scribarum & pharisæorum/ falsi testes adducti: scindit vestimenta
Caiphas: fit illusio/ percussio/ conspuatio/ velatio faciei.

¶ Transitus ad Cayphan

CAPVT XII.

T misit eum Annas ligatum ad Cayphan pontificem. At illi comprahen-
 dentes & tenentes Iesum duxerunt eum ad domum principis sacerdotū/
 & ad Cayphan principem sacerdotum/ & summū sacerdotem/ vbi omnes
 sacerdotes/ scribæ/ & seniores conuenerant. ¶ Princeps autem sacerdotū
 & omne concilium quærebant falsum testimonium cōtra Iesum/ vt eum
 morti traderent/ & non inuenerunt/ cū multi falsi testes accessissent. Multi enim falsum
 testimonium dicebāt aduersus eum/ & conuenientia testimonia non erāt. Nouissime
 autem quidam surgentes duo falsi testes venerunt/ & falsum testimonium ferebant ad
 uersus eum dicentes. Quoniam nos audiuius eum dicentem: & hic dixit: Ego pos-
 sum destruere/ & dissoluam templū dei hoc/ manufactum/ & post triduum reedifica-
 bo aliud/ non manufactum. Et non erat conueniens testimonium illorum. ¶ Exurgēs
 summus sacerdos in medium/ interrogauit Iesum dicens: Nihil respondes ad ea quæ
 isti aduersum te testificantur/ & quæ obijciunt tibi ab his? Iesus autem tacebat & nihil
 respondit. Rursum summus sacerdos interrogabat eum & dixit ei: Adiuro te per deū
 viuum/ vt dicas nobis: si tu es Christus filius dei viui benedicti. Dicit illi Iesus: Tu dixi-
 sti/ quia ego sum. Verum tamen dico vobis/ ammodo videbitis filiū hominis sedētem
 a dextris virtutis dei/ & venientem in nubibus cœli. Tunc princeps sacerdotum/ scidit
 vestimenta sua dicēs Blasphemauit. Quid adhuc egemus testibus? Ecce nunc audistis
 blasphemiam/ quid vobis videtur? Qui respondentes omnes condemnauerunt eum
 & dixerunt: Reus est mortis. ¶ Et viri qui tenebant illum illudebāt ei cædentes eum/ &
 cœperunt quidam conspuere eum/ & expuerunt in faciem eius/ & velauerunt faciem
 eius/ & colaphis eum cæciderunt. Ministri autem alapis eum cedebant & alij palmas
 in faciem eius dederunt/ & percutiebant faciem eius/ & interrogauerunt eum dicentes
 Prophetisa nobis Christe/ quis est qui te percussit? Et alia multa blasphemantes dice-
 bant in eum;

Tertius transi-
 ad Cayphan.

Omne conciliū.

Sūm⁹ sacerdos

i Ministri
 ii Illudine
 iii Cedunt
 iij Conspuere
 iiii Velant
 v Colaphisane
 vi Blasphemant
 vii Interrogant

¶ Iesus mane traditur vinctus tanq̄ reus mortis Pylato prædidi post iteratum
examen & responsum Iudas p̄nitet palam confitetur; restituit precium/de
sperat/seq̄ suspendit,

¶ Quomodo dominus de Iudæorum diffinito concilio tanq̄ reus mortis post iteratum examen & responsum/ traditur vinc̄tus Pylato præfidi. Et de Iude restitutione/ ac desperatione/ atq̄ interitu.

CAPVT XIII.

m
Ane autem factus/ et vt factus est dies/ confestim cōuenerunt seniores ple- Danb. xvij.
Marc. xv.
Luce. xxij.
Joan. xviij
 bis/ et omnes principes sacerdotum et scribæ/ et cōcilium inierunt aduer-
 sus Iesum/ vt eum morti traderent/ et duxerunt illum in cōcilium suum di-
 centes. Si tu es Christus dic nobis. Et ait illis. Si vobis dixerō/ non creditis
 mihi/ si autē interrogauerō/ nō respondebitis mihi/ neq̄ dimittetis. Ex hoc
 autem erit filius hominis sedens a dextris virtutis dei. Dixerunt ergo omnes. Tu ergo
 filius dei es? Qui ait. Vos dicitis quia ego sum. At illi dixerunt. Quid adhuc desidera-
 mus testimoniū/ ipsi enim audiimus de ore eius? Et surgens omnis multitudo eorum
 cum vn̄uerso cōcilio/ vinc̄tentes Iesum/ vinc̄tum duxerūt illum/ et tradiderunt Pontio
 Pylato præfidi. Tunc videns Iudas/ qui tradidit eum/ q̄ damnatus esset/ p̄nitētia dux-
 ctus/ retulit triginta argenteos/ principibus sacerdotū et senioribus populi/ dicens. Pec-
 caui/ tradens sanguinem iustum. At illi dixerunt. Quid ad nos/ tu videris. Et p̄fectis ar-
 genteis in templo/ recessit/ et abiens laqueo se suspendit. Principes autem sacerdotū
 acceptis argenteis dixerunt. Non licet eos mittere in carbonam/ quia precium sangui-
 nis est. Concilio autē inuito/ emerunt ex illis agrum figuli in sepulturā peregrinorū.
 Propter hoc vocatus est ager ille Acheldemach/ hoc est ager sanguinis vsq̄ in hodie-
 nū diē. Tunc impletum est quod dictum est per Hieremiā p̄phetam dicentē. Et acco- Ezech. xli
 perunt triginta argenteos/ precium apreciati quem appreciauerunt a filiis Israel/ et
 dederunt eos in agrum figuli/ sicut constituit mihi dominus.

¶ Quartus transitus ad Pylatum qui exit ad Iudaeos/ adducentes sibi Iesum & querulantes
de eo/ & dicit: Quā accusationē affertis &c. Ipsi autē tripliciter eum accusant.

¶ Transitus ad Pylatum

CAPVT XIII.

Dducunt ergo Iesum a Caypha in pretorium. Erat autē mane. At ipsi nō introierunt in pretoriū/ vt non cōtaminarentur: sed manducarent pascha.

¶ Exiuit ergo Pylatus ad eos foras & dixit: Quā accusationē affertis ad uersus hominē hunc? Responderūt & dixerunt ei: Si non esset hic malefactor/ non tibi tradidissimus eum. Dixit ergo eis Pylatus: Accipite eum

uos/ & scdm legem uestram iudicate eum. Dixerunt ergo ei iudaei: Nobis non licet interficere quenq̄. Vt sermo Iesu impleret quem dixit: significās qua morte esset moriturus. [Coep̄erunt autem accusare eum dicentes: Hunc inuenimus subuertentē gentem nostram/ & prohibentem tributa dari Cæsari/ & dicentem se Christum regem esse

¶ Introiuit ergo iterum in prætorium pylatus/ & vocauit Iesum. Iesus autem stetit ante præsidem/ & interrogauit eum præses/ dicens ei: Tu es rex iudeorum? Et respondit Iesus: A temipso hoc dicis: an alij tibi dixerunt de me? Respondit Pylatus: Nunqd ego Iudæus sum? Gens tua & pōtiffices tradiderunt te mihi: quid fecisti? Respondit Iesus:

Regnum meum nō est de hoc mundo: si ex hoc mundo esset regnum meum/ ministri mei utiq̄ decertarent vt non traderer Iudæis. Nunc autem regnum meum non est hinc. Dixit itaq̄ ei Pylatus: Ergo rex es tu? Respōdit Iesus: Tu dicis/ quia rex sum ego. Ego in hoc natus sum/ & ad hoc ueni in mundum: vt testimonium perhibeā ueritati. Omnis qui est ex ueritate/ audit uocem meam. Dicit ei Pylatus: Quid est ueritas? ¶ Et cum hoc dixisset/ iterum exiuit Pylatus ad iudæos/ ad principes sacerdotū/ & turbas & dicit eis. Ego nullā inuenio causam in hoc homine. At illi inualescebant/ & accusabant eum in multis dicentes: Commouit populum docēs per uniuersam iudæam/ incipiēs a Galilæa usq̄ huc. ¶ Pylatus autem audiens Galilæā/ interrogauit/ si homo Galilæus esset/ & vt cognouit qd de Herodis potestate esset/ remisit eum ad Herodem/ qui & ipse Hierosolymis erat/ illis diebus.

¶ Quartus transitus
Hieb. xxvij.
¶ Marc. xv
Luce. xxij.
Joan. xviij

¶ Pylatus iudeos alloquitur
¶ De tribus contra ipm obiectionibus per iudeos
Gens i
Cesar ii
Rex iij

¶ Pylatus christum alloquit.

¶ Tertius iudeos alloquitur.
¶ Marc. xv.
Luce. xxij.
Joan. xvij.

¶ Quintus transitus ad herodē.

D

¶ Quintus transitus ad Herodem qui & Iesum interrogat & eum illudic cum exercitu suo/ principes vero sacerdotū & scribæ instanter eum accusant, deins de in alba veste ad Pylatum remittitur.

¶ Ducitur ad Herodem

CAPVT XV

h Erodes autem viso Iesu / gaudens est valde. Erat enim ex multo tempore
 cupiens videre eum / eo quod audiret multa de illo / & sperabat aliquod signum
 videre ab eo fieri. Interrogabat autem illum multis sermonibus. At ipse
 nihil respondebat. Stabant autem principes sacerdotum / & scribae / cons-
 tanter accusantes eum. ¶ Spreuit autem illum Herodes cum exercitu suo /
 & illudit illum veste alba / & remisit ad Pylatum. ¶ Et facti sunt amici Herodes & Pyla-
 tus in ipsa die. Nam antea inimici erant adinvicem.

D ij

¶ Sextus transitus ad Pylatum: qui & iesum vt innocentem vult dimittere/loquens ad magi-
stratus & plebem/sed iesus stat ante eum tacens/iudaei vero eum in multis accusant & cla-
mant crucifige/crucifige/nō hunc sed barraban:Pylatus ergo facit eū flagellari/purpura
indui/& spinis coronari.

¶ Reditus ad Pylatum.

CAPVT XVI.

Pylatus autem conuocatis principibus sacerdotū & magistratibus & plebe dixit ad illos. Obtulistis mihi hominē hunc quasi auertentē populū & ecce ego corā vobis interrogans/ nullā causam inuenio in hoīe isto: ex his in quibus eum accusatis: sed neq; Herodes. Nam remisi vos ad illū & ecce nihil dignū morte/ actū est ei. Emendatū ergo illū dimittā. ¶ Et cum accusaret a principibus sacerdotū & senioribus: nihil respōdit. Tunc dicit illi Pylatus/ & interrogauit eum rursūm dicēs: Non respōdes quicq;: Non audis quāta aduersum te dicūt testimonia: Vide in quantis te accusant: Iesus autē amplius nō respondit ei ad vllū verbū: ita vt miraretur præsēs Pylatus vehementer. ¶ Per diem autē festū solē nē/ cōsueuerat præsēs dimittere populū vnū vinctū quē voluissent/ & quēcunq; petissent: necesse habebat dimittere eis. Habebat autē tunc vnū vinctū insignē/ qui dicebat Barrabas. Erat autē Barrabas latro: qui cum seditiosis vinctus erat/ & erat propter seditionem quādam factā in ciuitate: & homicidium quod in seditione fecerat: missus in carcerem. Et cum ascendisset turba cōcepit rogare sicut semper faciebat illis. Congregatis ergo illis/ dixit Pylatus. Est consuetudo vobis/ vt vnū dimittam vobis in pascha. Vultis ergo dimittā vobis regem iudæorum: Quem vultis vobis de duobus dimittis: quem vultis dimittam vobis/ Barraban an Iesum qui dicitur Christus: Sciebat enim q; per inuidiam tradidissent eum summi sacerdotes. Principes autē sacerdotum & seniores concitauerūt turbam/ & persuaserunt populis vt peterent Barraban: Iesum vero perderēt/ & vt magis Barraban dimitteret eis. Exclamauit autē simul vniuersa turba/ & clamauerūt omnes/ dicētes: Non hunc sed Barraban. Tolle hunc/ & dimitte nobis Barraban. Iterū autē præsēs Pylatus respōdens/ locutus est ad illos: volens dimittere Iesum/ & ait illis: Quid ergo vultis vt faciā regi iudeorū/ & de Iesu qui dicitur Christus: At illi iterum clamabant/ & succlamabant/ & dicunt omnes: Crucifigat. Crucifige crucifige/ crucifige illum. Ait illi præsēs Pylatus tertio. Quid enim mali fecit iste: Nul lam causam mortis inuenio in eo. Corripiā ergo illū & dimittā. At illi instabāt vocibus magnis/ postulātes vt crucifigeret. At illi magis clamabāt dicentes/ crucifigat. Crucifige eum: & inualescebant voces eorū. ¶ Tunc ergo apprahēdit Pylatus Iesum & flagellauit/ & milites præsidis/ suscipientes Iesum/ duxerūt eum intro in atriū prætōrii/ & conuocant ad eum vniuersam cohortem. ¶ Et exuentes eum clamydem coccineam circū dederunt ei/ & induunt eum purpura. ¶ Et plectentes coronā de spinis imposuerūt capiti eius. ¶ Et posuerūt arundinem in dextera eius. ¶ Et genuflexo ante eum/ veniebāt ad eum/ & illudebant/ & cōeperunt salutare eum dicentes: Aue rex iudeorū. ¶ Et dabāt ei alapas. ¶ Et expuentes in eum/ acceperunt arundinem. ¶ Et percutiebant caput eius arundine/ et ponentes genua/ adorabant eum.

¶ Sextis transiit ad Pylatū. Hora tertia. Matth. xxvij. Marc. xv. Luce. xxij. Ioan. xviij.

¶ Marc. xvij. Marc. xv. Ioan. xix.

D ij

¶ Pylatus educit Christum ad Iudæos in veste purpurea/coronā spineam in capite
eius habēs/& dicit eis:Ecce homo.Iudæi clamabant crucifige/crucifige eū/deinde
interrogat eum Pylatus/& ipse super ea respondet Pylato.

¶ Reducitur Iesus:

CAPVT XVII.

T postq̄ miserunt ei: exiit iterum Pylatus foras/ & dixit eis: Ecce adduxi
 co eum vobis foras/ vt cognoscatis quia in eo nullam causam inuenio.
 Exiit ergo Iesus portans spineam coronam & purpureum vestimentū/
 & dicit eis: Ecce homo. ¶ Cum ergo vidissent eū pontifices & ministri/ cla-
 mabant dicentes. Crucifige/ crucifige eum. Dicit eis Pylatus. Accipite eū
 vos & crucifigite. Ego enim non inuenio in eo causam. Responderunt ei iudæi. Nos
 legem habemus/ & secundum legē debet mori: quia filium dei se fecit. Cum ergo au-
 disset Pylatus hunc sermonem/ magis timuit. Et ingressus est in prætorium iterum/ &
 dicit ad Iesum. Vnde es tu? Iesus autem responsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pylatus
 Mihi non loqueris? Nescis quia potestatem habeo crucifigere te? & potestatem habeo
 dimittere te? Respondit Iesus: Non haberes potestatem aduersus me vllam/ nisi tibi esset
 traditum desuper. Propterea qui tradidit me tibi/ maius peccatū habet. Exinde quere-
 bat Pylatus dimittere eum. Iudæi autē clamabant. Si hunc dimittis/ non es amicus Cæ-
 saris. Omnis enim qui se regem facit/ contradicit Cæsari.

*Quia iudeos
obiecio contra
dominum.*

*Hora sexta
Marc. xvij.
Marc. xv.
Luce. xij.
Joan. xij.*

D iij

¶ Pylatus sedet pro tribunali / & vxor eius mittit ad eum / qui vi eius importunitate
Iudeorum / & metu Cæsaris / lauando manus adiudicat iustum ad mortem.

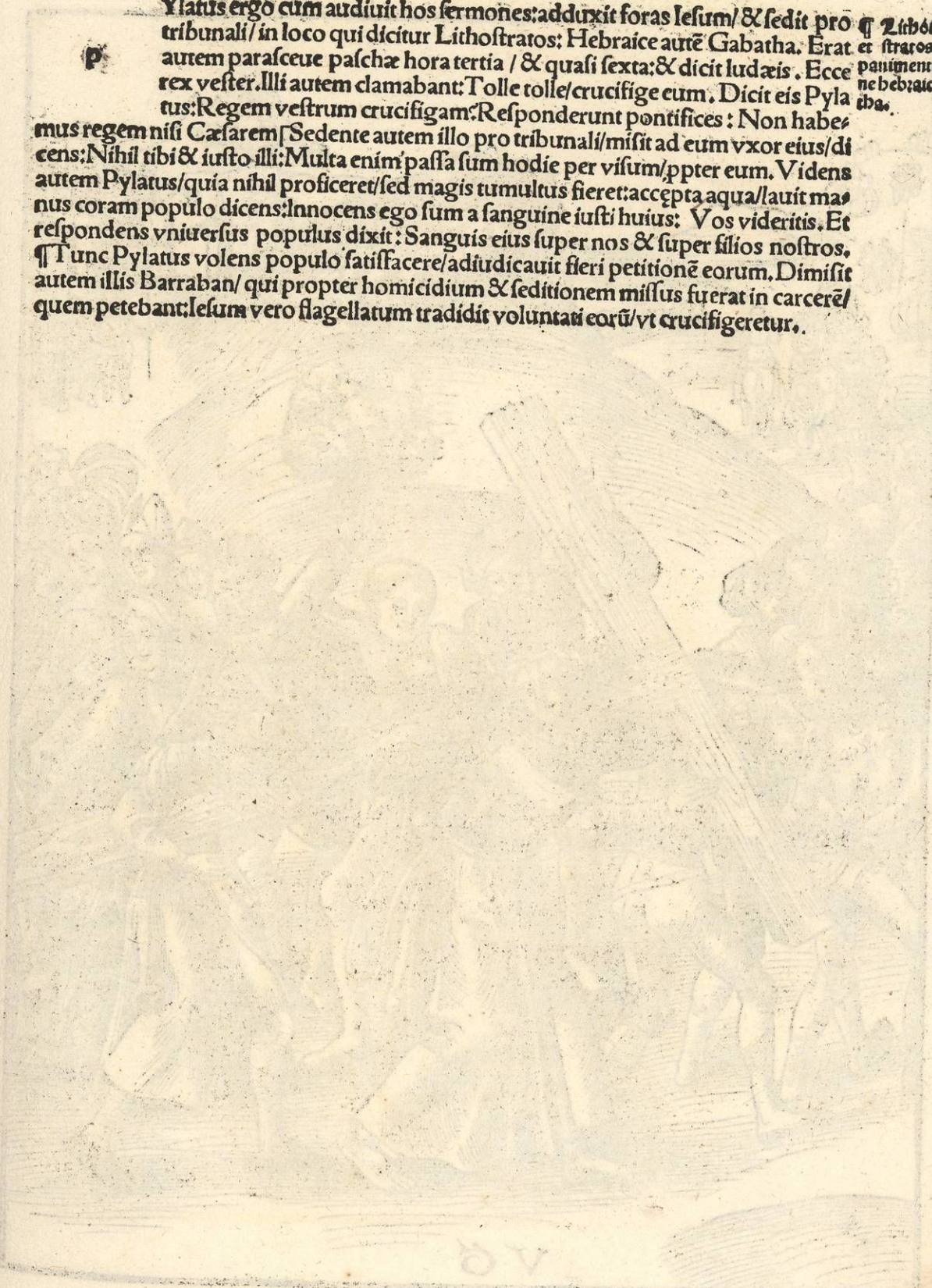
¶ Sedet Pylatus pro tribunali

CAPVT XVIII.

Pylatus ergo cum audiuit hos sermones: adduxit foras Iesum / & sedit pro tribunali / in loco qui dicitur Lithostratos: Hebraice autē Gabatha. Erat autem parasceue paschæ hora tertia / & quasi sexta: & dicit iudæis. Ecce rex vester. Illi autem clamabant: Tolle tolle / crucifige eum. Dicit eis Pylatus: Regem vestrum crucifigam: Responderunt pontifices: Non habemus regem nisi Cæsarem

¶ Lithos lapides et stratos grece panimentis latis ne hebraice gabatha.

Sedente autem illo pro tribunali / misit ad eum vxor eius / dicens: Nihil tibi & iusto illi: Multa enim passa sum hodie per visum / ppter eum. Videns autem Pylatus / quia nihil proficeret / sed magis tumultus fieret: accepta aqua / lauit manus coram populo dicens: Innocens ego sum a sanguine iusti huius: Vos videritis. Et respondens vniuersus populus dixit: Sanguis eius super nos & super filios nostros. ¶ Tunc Pylatus volens populo satisfacere / adiudicauit fieri petitionē eorum. Dimisit autem illis Barraban / qui propter homicidium & seditionem missus fuerat in carcerē / quem petebant: Iesum vero flagellatum tradidit voluntati eorū / vt crucifigeretur.

¶ Septimus transitus ad locum Caluarie/portabat Iesus crucem in proprijs suis ve-
stibus sequentibus foeminis & plāgentibus/& duobus nequam/& Simone cy-
reneo ad portandum affociato sibi.

V 6

¶ Processus ad Caluariam

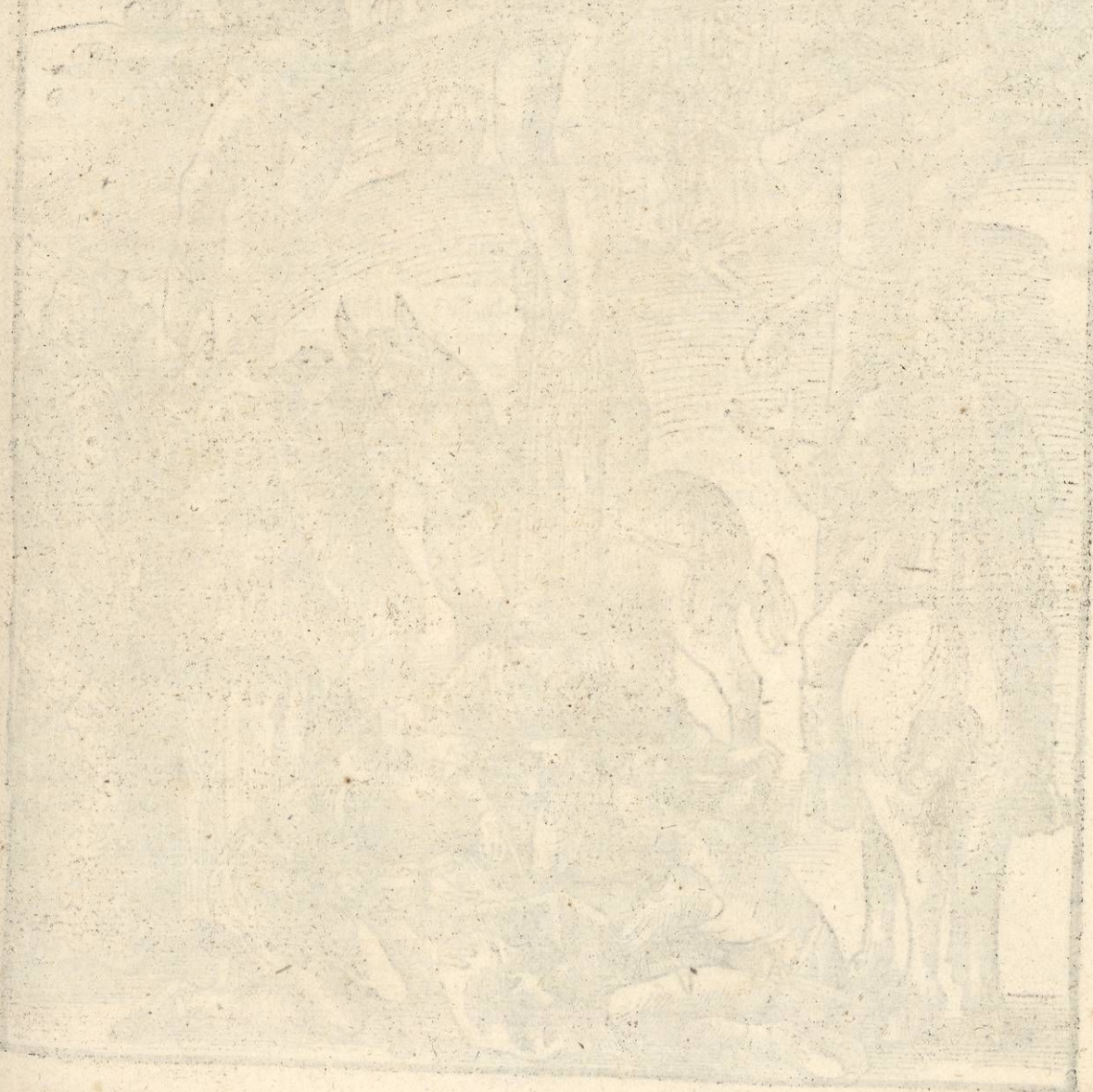
CAPVT XIX.

Vscperunt autē Iesum/ & exuerunt eum clamyde & purpura/ & induerunt eū vestimentis suis/ & eduxerunt eum vt crucifigerēt illū. Et baiulās sibi crucē/ exiit in eū qui dicitur Caluarie locū: hebraicā Golgatha. ¶ Sequēbatur autem illum turba multa populi & mulierum/ quæ plangebāt & lamentabantur eum. Conuersus autem ad illos Iesus dixit: Filiae hieru

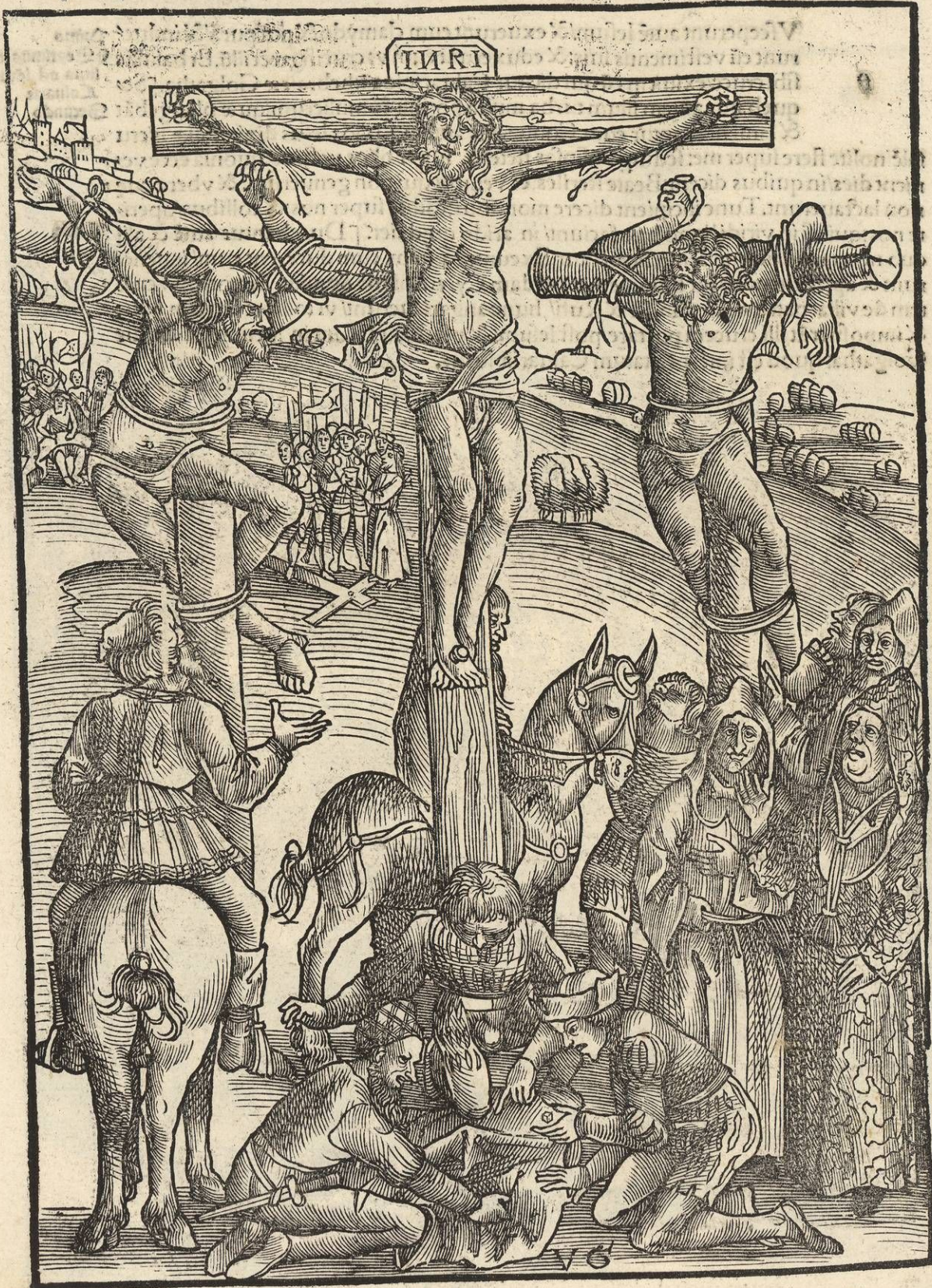
Primo
¶ Septimus mē
sus ad locum
Caluarie
Secundo

salē/ nolite flere super me: sed sup̄ vos ipsas flete/ & super filios vestros: quoniā ecce venient dies/ in quibus dicent: Beate steriles/ & ventres qui non genuerunt: & vbera quæ non lactauerunt. Tunc incipient dicere montibus: cadite super nos: & collibus/ operite nos: quia si in viridi ligno hæc faciunt/ in arido quid fiet: ¶ Ducebantur autē & alij duo nequam cum eo/ vt interficerentur. Exeuntes autem/ cum ducebant eum/ inuenērunt & apprehēderunt hominem quendam Cyrenensem/ nomine Simonem veniētem de villa: patrem Alexandri & Rufi/ hunc angariauerunt/ vt tolleret crucem eius: & imposuerūt illi crucem portare post Iesum: & perducunt eum in locum qui dicitur Golgatha: quod est interpretatum Caluarie locus.

Tercio

¶ Christus postq̄ gustasset vinum myrratum cum felle myxtū / fuit crucifixus in medio duorū
latronum / cum titulo ad caput eius superposito / milites ludunt pro vestitu / turba prætereū /
principes / milites / & latrones irridet / dominus orat / & promittit latroni petenti paradisum.

¶ Christus in cruce eleuatur;

CAPVT XX.

Postq̄ uenerunt in locum qui uocatur Caluaria/ dederunt ei mirra-
 tum uinum bibere cum felle mixtum. Et cum gustasset noluit bibere/ &
 non accepit. Ibi crucifixerunt eum. Tunc cum eo crucifigunt hinc & inde
 duos latrones; unum a dextris & aliu a sinistris eius; medium autē Iesum
 Et impleta est scriptura/ quæ dicit: Et cum iniquis deputatus est. ¶ Scripsit
 autem & titulum Pylatus & posuit super crucem; & imposuerunt super caput eius cau-
 sam ipsius scriptam. Erat autē scriptū: hic est Iesus Naçarenus/ Rex iudæorum. Hunc
 ergo titulum legerunt multi Iudeorum; quia prope ciuitatem erat locus/ ubi crucifixus
 est Iesus. Et erat scriptum/ Hebraicæ/ Grecæ/ & Latine. Dicebant ergo Pylato/ pontifis
 ces Iudæorum; Noli scribere/ Rex Iudeorum; sed quia ipse dixit: Rex sum Iudæorum
 Respondit Pylatus. Quod scripsi/ scripsi. Milites ergo crucifigentes eum; postq̄ cruci-
 fixissent eum; acceperunt & diuiserunt uestimēta eius; sortem mittentes super eis quis
 quid tolleret. Et fecerunt quattuor partes/ uniuersiq̄ militi partem & tunicam. Erat autē
 tunica inconsutilis/ desuper contexta per totum. Dixerunt ergo adinuicem. Non
 scindamus eam/ sed sortiamur de illa cuius sit. Vt impleretur scriptura/ & quod dictū
 est per prophetam dicentem. Diuiserunt sibi uestimēta mea/ & super uestem meam
 miserunt sortem. Et milites quidem hæc fecerunt/ & sedentes seruabant eum. Iesus au-
 tē dicebat. Pater dimitte illis quia nesciunt quid faciunt. ¶ Et stabat populus expectās
 ¶ Prætereuntes autem blasphemabant eum mouentes capita sua/ & dicentes. Vah qui
 destruis templum dei & in triduo illud reædificas/ saluum fac te ipsum. Si filius dei
 es/ descende de cruce. ¶ Similiter & principes sacerdotum deridebant illum/ illudentes
 ad alterutrum cum scribis & senioribus & dicebant. Alios saluos fecit/ seipsum non
 potest saluum facere. Si rex Israel est descendat nunc de cruce/ ut videamus & creda-
 mus ei. Se saluum faciet/ si hic est Christus/ dei electus. Confidit in deo/ liberet eum nunc
 si uult. Dixit enim/ quia filius dei sum. ¶ Illudebant autem ei & milites dicentes. Si tu es
 rex Iudeorum/ saluum te fac. ¶ Id ipsum autem & latrones qui crucifixi erant cum eo/
 improperabant ei/ & conuiciabantur ei. Unus autem de his qui pendeat latronibus
 blasphemabat eum dicens. Si tu es christus/ saluum fac te ipsum et nos. Respondens
 autem alter/ increpabat illum dicens. Neq̄ tu times deum/ q̄ in eadem damnatione es;
 et nos quidem iuste; nam digna factis recipimus; hic uero nihil mali gessit. Et dicebat
 ad Iesum. Domine memento mei/ cum ueneris in regnum tuū. Et dixit illi Iesus: Amē
 dico tibi; Hodie mecum eris in paradiso.

Esaye. lxxij. 1

¶ Psal. xxiij.
 ¶ Septē uerba
 xpi in cruce
 Illudic Iesum.
 Turbe
 ¶ Psal. cvij.

¶ Principes

¶ Scribes

¶ Latrones

¶ uerbu christi

E

¶ Christo in cruce pēdente/astabat Maria mater eius/maria Cleophe/& Magdalena/ et Ioan-
nes: loquit̄ matri suę et discipulo tertiu verbū sifr et cætera/ et tenebræ solis factæ sunt/ potat̄
aceto cū arūdine et isopo/morif scindunt̄ petre/et velū tēpli: monumēta aperiunt̄: Centurio
et alij mirant̄ dicētes/vere filius dei erat iste:turbę reuertebant̄:tūdentes pectora sua.

¶ Astat crucifixo Christo Maria mater eius &c.

CAPVT XXI.

Tabat autē iuxta crucē Iesu mater eius/ & soror matris eius/ Maria Cleopha & Maria Magdalena. Cum vidisset ergo Iesus matrē & discipulum fratrem quem diligebat/ dicit matri sue: Mulier/ ecce filius tuus. Deinde dicit discipulo: Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eā discipulus in sua.

iv. verbum

¶ Erat autē fere hora sexta. A sexta autē hora/ & facta hora sexta: tenebrae facte sunt super vniuersam terram/ & in vniuersa terra: vsq; ad horam nonam/ & vsq; in horam nonam/ & obscuratus est sol. Et circa horam nonam/ & hora nona clamauit & exclamauit Iesus voce magna dicens: Heli Heli/ Heloi Heloi/ Lāma asabathani/ qd est interpretatum: Deus meus: deus meus: vt quid dereliquisti me? Quidam autē de circumstantibus illic/ audientes dicebāt: Ecce Heliā vocat iste. ¶ Postea sciens Iesus/ quia iam omnia consummata sunt: vt consummaret scriptura/ dicit: Sitio. Vas ergo positū erat aceto plenum/ & milites accedentes/ & spongiā plenā aceto/ yfopo circumponentes/ acetū obtulerūt ori eius. Et continuo currens vnus ex eis/ accepit spongiā & impleuit aceto/ & circumponens calamo/ imposuit arundini/ & dabat ei bibere/ dicens: Sinite videamus si veniat Helias ad deponendum eū. Ceteri vero dicebāt: Sinite/ videamus an veniat Helias liberans eū. Cum ergo accepisset Iesus acetū/ dixit: Consummatū est. ¶ Iesus autem hora nona iterum clamans/ voce magna emissit/ ait: Pater/ in manus tuas cōmendo spiritum meum. Et hæc dicens/ inclinato capite/ emisit & tradidit spiritum/ & expirauit. ¶ Et ecce velum templi scissum est mediū/ in duas partes/ a summo vsq; deorsum. Et terra mota est: & petre scisse sunt/ & monumenta aperta sunt/ & multa corpora sanctorum qui dormierant/ surrexerūt/ & exeuntes de monumentis/ post resurrectionē eius: venerunt in sanctam ciuitatem/ & apparuerunt multis. ¶ Videns autē Centurio/ qui ex aduerso stabat/ quod factum fuerat/ & quia sic clamans expirasset/ glorificauit deum dicens: Vere hic homo/ filius dei & iustus erat. Centurio autē & qui cū eo erant custodientes Iesum/ viso terremoto/ & his quæ fiebant/ timuerunt valde dicentes: Vere filius dei erat iste. Et omnis turba eorum qui simul aderāt ad spectaculum istud/ & videbant quæ fiebant/ percutientes pectora sua reuertebantur. ¶ Stabant autem omnes notī eius a longe/ & erant ibi mulieres quæ secutæ erant eum a Galilæa/ ministrantes ei de longe hæc aspicientes: Inter quas erat Maria Magdalena/ & Maria Iacobi minoris & Ioseph mater/ & Salome mater filiorum Zebedei/ & aliæ multæ quæ simul cum eo ascenderant in Hierosolymam.

¶ Hora nona.

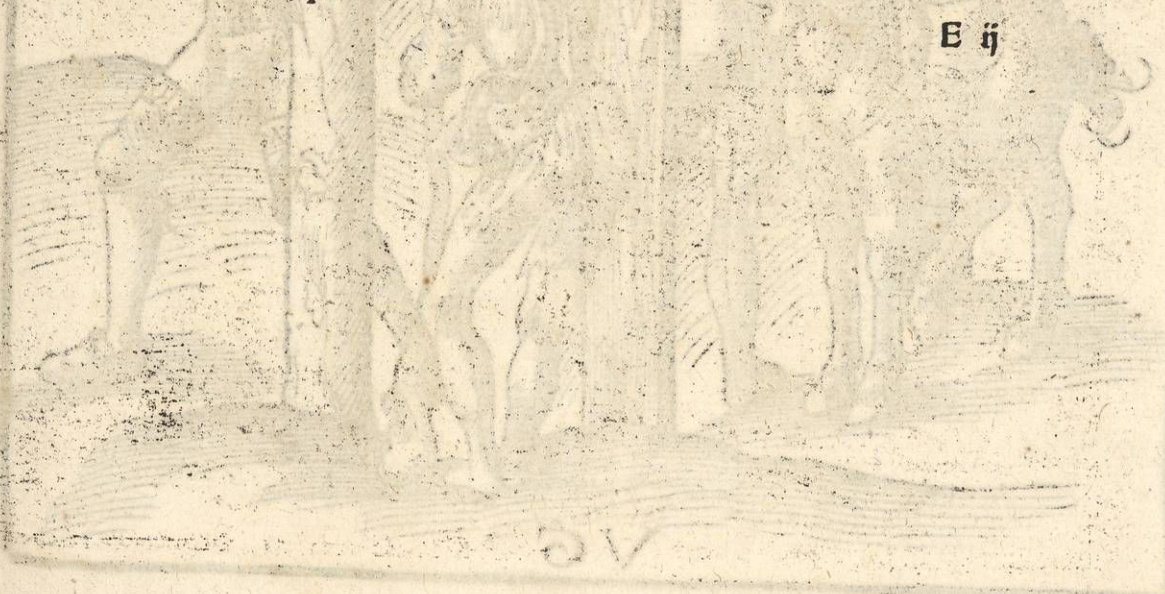
liij. verbum

v. verbum
Psal. lxxvij.

vi. verbum
vii. verbum

Mat. xxvj.
Mar. xv
Luc. xxij.

E ij

¶ Crucifragio latronum/ & Iesu lanceatio post mortem/ de cuius
corpore exiuit/ verus sanguis/ & vera aqua.

¶ Fractio crurum latronum/lateris Christi lanceatio post mortem

CAPVT XXII.

Vdai ergo quoniam parasceue erat/vt nō remaneret in cruce corpora
 sabbato(erat enim magnus dies ille sabbati)rogauerunt Pylatum/vt fran-
 gerentur eorum crura/& tollerentur. ¶ Venerunt ergo milites/& primi
 quidem fregerunt crura/& alterius qui crucifixus est cum eo. Ad iesum
 autem cum venissent/vt viderunt eum iam mortuum / non fregerūt eius
 crura. Sed vnus militum lancea latus eius aperuit/& continuo exiuit sanguis et aqua.
 Et qui vidit/testimonium perhibuit:& verum est testimonium eius/& ille scit quia ve-
 ra dicit.vt & vos credatis. ¶ Facta sunt enim hæc:vt scriptura impleteretur. Os non com-
 minuetis ex eo. Et iterum alia scriptura dicit: Videbunt in quem transfixerunt.

Exodi. xij. g
 Numeri. ix. b
 Zach. ij. c

E iij

¶ Christus deponitur de cruce a Ioseph & Nicodemo/ & ungitur/ inuolutus/ & sepelitur/ & lapis aduoluitur/ præsentibus sanctis mulieribus ad sepulchrū sedentibus.

¶ Deponitur de cruce & sepelitur in nouo monumento Ioseph/presentibus sanctis mulieribus.

CAPVT XXIII.

P Ost hæc autem cum iam sero factum esset / quia parasceue erat quod est ante sabbatum; ecce venit quidam homo diues / ab Arimathia / ciuitate iudeæ nomine Ioseph / nobilis. Decurio vir bonus & iustus: qui & ipse discipulus erat Iesu / occultus tamen propter mortem iudæorū / & expectans regnum dei; hic non consenserat consilio & actibus eorum / & audacter accessit ad Pylatum; & petijt vt tolleretur corpus Iesu. ¶ Pylatus autem mirabatur si iam obijisset. Et accersito Centurione / interrogauit eum si iam mortuus esset. Et cū cognouisset a Centurione / permisit Pylatus / donauit corpus / & iussit reddi Ioseph. ¶ Ioseph autē mercatus sindonem / venit & tulit corpus Iesu / & deponēs eum / accepto corpore inuoluit depositum illud in syndone munda. ¶ Venit autem & Nicodemus; qui uenerat ad Iesum nocte primū / ferens mixturam myrhæ & aloes / quasi libras centum. Accēperunt ergo corpus Iesu / & ligauerunt illud lintheis cum aromatibus: sicut est mos iudæis sepelire. ¶ Erat autem in loco ubi crucifixus est Iesus ortus / & in orto monumentum nouum / ipsius Ioseph; quod erat excisum de petra; in quo nondum quicquam positus fuerat. ¶ Ibi ergo propter parasceuen iudæorum; quia iuxta erat monumentū. posuerunt Iesum. ¶ Et aduoluit Ioseph lapidem saxum magnū ad ostium monumenti & abiit. Et dies erat parasceues; & sabbatum illucescebat. ¶ Erant autem ibi Maria Magdalena; & Maria Ioseph; & altera Maria; & subsecute mulieres; quæ cum ipso uenerant de Galilæa; sedentes contra sepulchrum; & aspiciebant & uiderunt monumentum; & quemadmodum positum erat corpus eius. ¶ Et reuertentes / parauerunt aromata & ungenta; & sabbato quidem siluerunt secundum mandatum.

Uespertina
Mat. xxvij.
Marci. xv
Luce. xxij.
Joan. xix.

¶ Completorium
secundum

E iij

¶ Sabbato ante pasca/Iudæi petunt a Pylato custodes ad muniendū sepulchrū
ne discipuli eum furentur & ponunt custodes/Marie emunt aromata.

¶ Sabbato ante pascha Iudei Pylatum rogant p custode sepulchri. Matth. xxvij.

CAPVT XXIII.

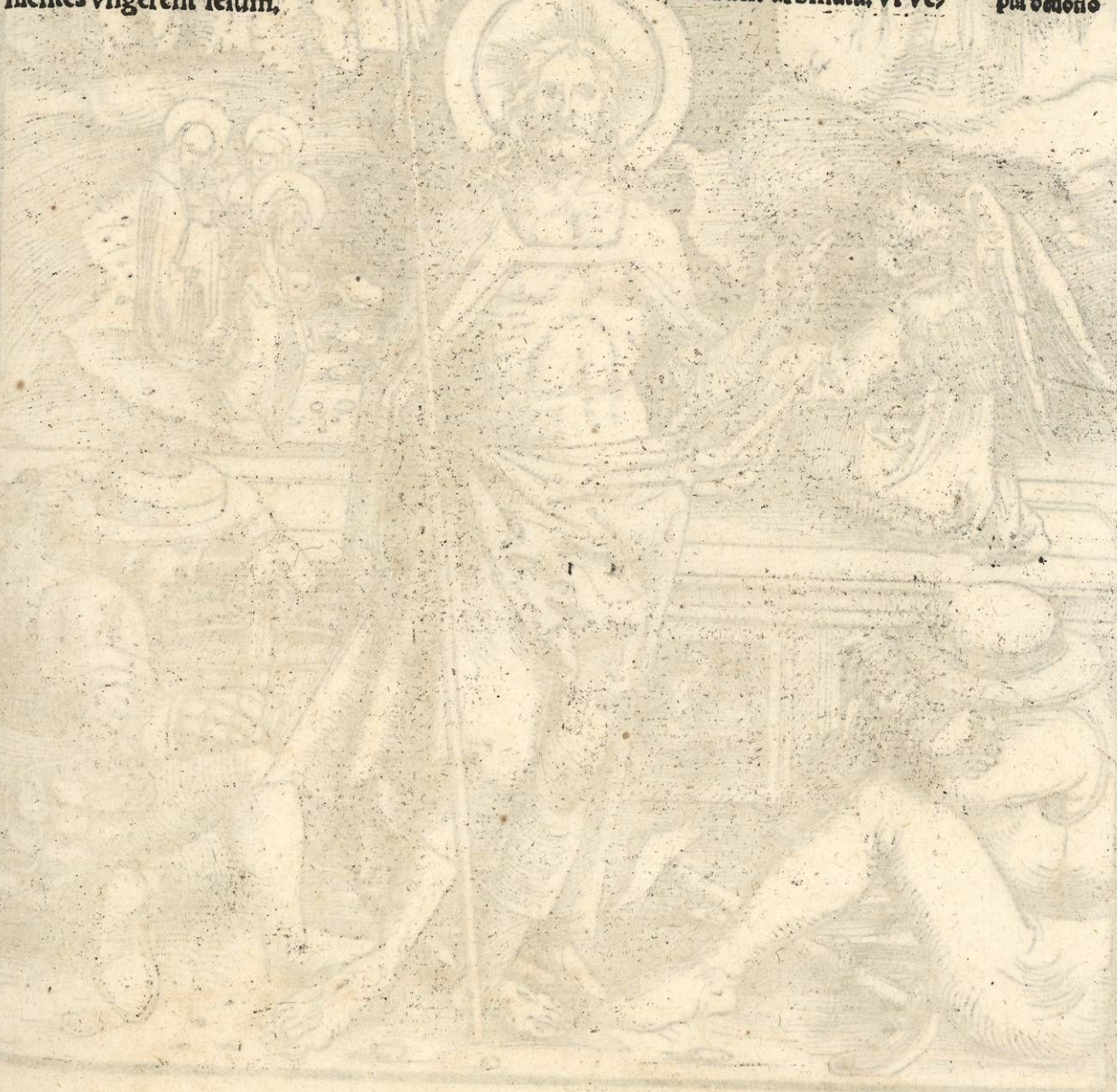
¶ Corpus Iesu est in sepulchro; anima eius cum patribus in limbo. Et virumq; in deitate.

i. ¶ Iesu resurrexerat tota die.

Ltera autem die quæ est post parasceuen/ conuenerunt principes sacerdotum & pharisæi ad Pylatum dicentes. Domine/ recordati sumus/ quia seductor ille dixit adhuc uiuens; post tres dies resurgam. lube ergo custodiri sepulchrum vsq; in diem tertium/ ne forte veniant discipuli eius/ & furerent eum/ & dicant plebi/ surrexit a mortuis; & erit nouissimus error/ peior priore. ¶ Ait illis Pylatus. Habetis custodiam; Ite custodite sicut scitis. Illi autem abeuntes/ munerunt sepulchrum/ signantes lapidẽ cum custodibus. ¶ Et cū transisset sabbatum/ Maria Magdalena/ & Maria Iacobi/ & Salome/ emerunt aromata; vt venientes vngerent Iesum.

ij. ¶ Sepulchrum munito.

ij. ¶ Mulierum pia deuotio

In die sancto pasche resurrexit & apparuit Christus / custodes exterriti sunt de ter-
remotu facto / angeli consolant mulieres ad monumentum venientes vngere Iesum.

Resurrectio necnō apparitio dñi in die sc̄to pasche: videlicet cū mulieres mane vene-
runt ad monumentū vngere corpus lesu angeli eis apparuerunt/postea Christus.

CAPVT. XXV.

Esperē autē sabbati q̄ lucescit in prima sabbati/ venit maria Magdalena & alte-
ra Maria videre sepulchrū. Et ecce terremotus factus est magnus. Angelus. n.
dñi descēdit de coelo/ & accedēs reuoluit lapidē & sedebat sup eū. Erat autē aspe-
ctus eius sicut fulgur: & vestimēta eius sicut nix. Præ timore at̄ eius exterriti sunt custo-
des et facti sūt velut mortui. Vna autē sabbati mane cū adhuc tenebre essent/valde dilu-
culo/valde mane/orto iā sole veniūt ad monumētū/maria Magdalena/ & maria Iacobi
& Salome/portātes q̄ paraueūt aromata: & dicebāt ad inuicē. Quis reuoluet nobis lapi-
dē ab ostio monumētū? Erat q̄ppe magnus valde. Et respiciētes/vidēt reuolutū lapidē
& inueniūt lapidē reuolutū a monumēto. Et introeūtes in monumētū/vidēt iuuenē ses-
dentē in dextris/coopertū stola cādida/ & obstupueūt. Qui āgelus rñdēs/dixit illis mu-
lieribus. Nolite timere vos: nolite expauescere/ Iesum q̄ritis naçarenū crucifixū. scio. n.
q̄ Iesum q̄ crucifixus est q̄ritis: nō est hic: surrexit em̄ sicut dixit. Venite & videte locū
vbi positus erat dñs: ecce locus vbi posueūt eū. Sed & cito eūtes/ ite dicite discipulis eius
& Petro/ q̄a surrexit: & ecce p̄cedet vos ī Galileā: ibi eū videbitis sicut dixit vobis/ ecce
p̄dixi vobis. Et ingressē nō inueniūt corpus dñi Iesu. Et factū est dū mente essēt cōster-
nate de isto: ecce duo viri steterūt secus illas in veste fulgētī. Cū autē timerēt & declinarēt
vultū in terrā: dixerūt ad illas. Quid q̄ritis viuētē cū mortuis? Non est hic/ sed surrexit.
Recordamini q̄lis locutus est vobis cū adhuc ī Galileā esset/ dīcēs: q̄ oportet filiū hoīs
tradi in manus hoīm p̄cōr/ & crucifigi & tertiā die resurgere. Et recordate sunt v̄bo-
rū eius. ¶ At ille exeūtes/ fugiebāt de monumēto/ inuaserat em̄ eas tremor & pauor/ &
nemini quicq̄ dixerūt/ timebāt em̄. Et regressē a monumēto/ nūciaueūt hęc oīa illis vnde
eis erāt/ q̄ dicebāt ad ap̄los hęc. Et visi sūt an̄ illos sic deliramētū v̄ba ista & nō credide-
rūt illis. Petrus autē surgēs/ cucurrit ad monumētū/ & p̄cumbēs/ vidit lintheamina sola
posita: & abiit secū mirās qd̄ factū fuerat. Cucurrit ergo maria Magdalena & venit ad
Simonē Perrū & ad aliū discipulū quē diligebat Iesus: & dixit eis. Tulerūt dñm: & nescio
vbi posueūt eū. Exiuit ergo Petrus & ille alius discipulus quē diligebat Iesus: & ve-
nerūt ad monumētū. Currebāt ergo duo sibi/ & ille alius discipulus/ p̄cucurrit citius Pes-
tro/ & venit primus ad monumētū: & cū se inclinasset vidit lintheamina posita nō tñ in-
troiuit. Venit ergo Simō petrus sequēs eū/ & introiuit in monumentū/ & vidit linthea-
mina posita/ & Iudariū qd̄ fuerat sup caput eius/ nō cū lintheaminibus positū sed sepa-
ratim iolutū in vnū locū. Tunc ergo introiuit & ille discipulus q̄ venit primus ad mo-
numētū & vidit & credidit. nōdū em̄ sciebāt scripturā: q̄a oportebat eū a mortuis resur-
gere. Abiit ergo iterū ad semetip̄os discipuli. ¶ Maria autē stabat ad monumētū foris
plorās: dū ergo fleret/ inclinauit se & p̄spexit ī monumētū: & vidit duos āngelos ī albis
sedētes: vnū ad caput & vnū ad pedes: vbi positū fuerat corpus Iesu. Dīcūt ei illi. Multi-
er qd̄ ploras: Dicit eis: Quia tulerūt dñm meū/ & nescio vbi posueūt eū. Hęc cū dixisset
cōuersa ē retrorsūm & vidit Iesum stantē/ & nō sciebat q̄a Iesus est. Dicit ei Iesus. Multi-
er qd̄ ploras: quē q̄ris: Illa existimās q̄a ortulanus esset. Dicit ei. Dñe si tu sustulisti illū
dīcito mihi/ vbi posuisti eū/ & ego eum tollā. Dixit ei Iesus Maria. Conuersa illa dicit ei
Rabboni/ qd̄ dī mḡ. Dicit ei Iesus. Noli me tāgere: nōdū. n. ascēdi ad patrē meū. vade
autē ad fr̄es meos & dic eis/ ascēdo ad patrē meū/ et patrē v̄m/ deū meū/ et deū v̄m. ¶ Et
mulieres exiueūt cito de monumēto cū timore et gaudio magno: curretes nūciare disci-
pulis eius. Et ecce Iesus occurrit illis dīcēs. Auete. Ille at̄ accessē et tenuerūt pedes eius
& adorauerūt eū. Tunc ait illis Iesus. Nolite timere/ ite nūciate fr̄ibus meis vt eāt in Ga-
lileā ibi me videbūt. Venit maria Magdalena annūciās discipulis/ q̄a vidi dñm & hęc di-
xit mihi. Illa vadēs nūciauit his q̄ cū eo fue: at̄ lugētibus & flentibus. Et illi audīetes q̄a
viueret/ & visus esset ab ea: nō crediderūt. ¶ Mulieres autē cū abissent: ecce qdā de custo-
dibus venerūt in ciuitatē: et nūciauerūt principibus sacerdotū oīa q̄ facta fuerāt. Et cō-
gregati cū senioribus cōcilio accepto/ pecuniā copiosam dederūt militibus/ dīcētes. Di-
cite q̄a discipuli eius nocte venerūt/ et furati sunt eū/ nobis dormiētibus. Et si hoc auditū
fuerit a p̄side nos suadebimus ei: et securos vos faciemus. ¶ At illi accepta pecuniā: se-

Mat. xxviii.
Marci. xvi.
Luce. xxiii.
Joan. xx.

¶ Prima appari-
tio hodie facta ē
Magdalene sub
specie ortulani

¶ Secūda appa-
ritio mulierib⁹ de
sepulchro reuerē-
tib⁹ Beron. Pōt
intelligi q̄ ille mu-
lieres satis prope
erāt ad mariam
Magdalena qm̄
vidit Iesum: & q̄
redeūdo iungit se
eū eis: & iterū vis-
dit christū in via

¶ Quarta appa-
no duobus disci-
pulis euntibus in
Emaus. Lucas
de padua Castell
lū hoc tūc diceba-
tur Emaus: sed
postea dicitur fuisse
Nicopolis. Et
distat a Hierlm
septem miliarijs
et dimidio.

cerūt sicut erāt edocti. Et diuulgatū est verbū istud apud iudeos vsq; in hodiernū diē.
¶ Apparuit Simoni Petro: & viuis est Cephe. ¶ Post hæc autē/ duobus ex his ambulā-
tibus/ ostēdit est in alia effigie/ euntibus in villā. Et ecce duo ex illis ibāt ipsa die in castel-
lū: qd' erat in spacio stadiorū sexaginta ab Hierlm: noīe Emaus. Et ipsi loq̄bant ad inui-
cē de his oibus q̄ acciderāt. Et factū est dū fabularent & secū q̄rerēt/ & ipse Iesus appro-
pinq̄as ibat cū illis. Oculi autē illorū tenebant ne eū agnoscerēt. Et ait ad illos: Qui sūt
hi sermones q̄s cōfertis ad inuicē ambulātes & estis tristes: Et r̄ndens vnus cui nomen
Cleophas dixit ei. Tu solus peregrinus es in Hierlm/ & nō cognouisti q̄ facta sunt in
illa his diebus: Quibus ille dixit: Quæ: ¶ Et dixerūt ei: De Iesu Naçareno: q̄ fuit vir p̄-
pheta: potēs in ope & sermone: corā deo & oī p̄p̄o. Et quō tradiderūt eū summi sacer-
dotes & principes nr̄i/ in cōdēnationē mortis/ & crucifixērūt eū. Nos autē sperabamus
q̄ ipse esset redēpturus Isrl̄. Et nūc sup̄ hæc oīa/ tertia dies ē hodie/ q̄ hæc facta sunt. Sed
& mulieres quedā ex nr̄is terruerūt nos: q̄ ante lucē fuerūt ad monumētū/ & nō inuento
corpe eius/ venērūt dicētes se etiā visionē angelorū vidisse: q̄ dicūt eū viuere. Et abierunt
qdā ex nr̄is ad monumētū/ & ita inuenērūt/ sicut mulieres dixerūt/ ip̄m v̄o nō inuenērūt.
¶ Et ipse dixit ad eos: O stulti & tardi corde ad credēdū in oibus q̄ locuti sunt p̄phete.
Nōne hæc oportuit pati Christū/ & ita intrare gl̄iam: Et incipiēs a Moyses/ & oibus p̄-
phetis: interpretabāt illis/ in oibus scripturis q̄ de ipso erāt. Et appropinq̄auerūt castello
quo ibāt. Et ipse se sinxit lōgius ire/ & coegerūt illū dicētes. Mane nobiscū/ qm̄ aduespe-
rascit & inclinata est s̄a dies. Et intrauit cū illis: Et factū est cū recūberet cū illis: accepit pa-
nē & benedixit/ ac fregit/ & porrigebat illis. Et apti sunt oculi eorū/ & cognouērūt eū/ &
ipse euauit ab oculis eorū. ¶ Et dixerūt ad inuicē: Nōne cor nr̄m ardēs erat i nobis/ dū
loq̄ret in via & apperiret nobis scripturas: Et surgētes eadē hora/ regressi sūt i Hierlm
& inuenērūt cōgregatos vndecim/ & eos q̄ cū ip̄is erāt dicētes/ q̄ surrexit dñs vere/ &
apparuit Simoni. ¶ Et ipsi narrauerūt q̄ gesta erāt in via: & quō cognouērūt eū in fractio-
ne panis: nec illis crediderūt. ¶ Dū autē hæc loquunt/ cū esset sero die illo/ vna sabbatorū
& fores essent clausē/ vbi erāt discipuli cōgregati/ p̄pter metum iudeorū. Venit Iesus &
stetit i medio eorū/ & dixit eis. Pax vobis/ ego sum nolite timere. Cōturbati v̄o & cōter-
riti/ existimabāt se sp̄m videre. Et dixit eis. Quid turbati estis/ & cogitationēs ascēdit in
corda v̄ra: Videte manus meas & pedes meos: q̄a ego ip̄s sū/ palpare & videte: q̄a sp̄s
carnē & ossa nō hēt/ sicut me videtis h̄re. Et cū hoc dixisset ostēdit eis manus & pedes et
latus. ¶ Adhuc at illis n̄ credētibus/ & mirātibus p̄ gaudio dixit. Habetis hic aliqd qd'
māducet: At illi obtulerūt ei partē piscis assi & fauū mellis. Et cū māducaffet corā illis/
sumēs reliq̄as dedit eis/ & dixit ad illos. Hęc sunt v̄ba q̄ locutus sum ad vos/ cū adhuc
essem vobiscū: qm̄ necesse est impleri oīa q̄ scripta sunt i lege & p̄phetis & psalmis de me
tūc apperuit illis sensum/ vt intelligerent scripturas & dixit eis. Qm̄ sic scriptū est/ & sic
oportebat Christū pati/ & resurgere a mortuis die tertia/ & p̄dicare in noīe eius: penitē-
tiā & remissionē p̄ccatorū in oēs gētes/ incipietibus ab Hierosolyma. Vos autē testes
estis horū. Et ego mittā p̄missum patris mei in vos. Gauisi sunt ergo discipuli: viso dño
Dixit ergo eis iterū: Pax vobis/ sicut misit me pater/ & ego mitto vos. Hęc cū dixisset
insufflauit & dixit eis. Accipite sp̄m sc̄m: quorū remisistis p̄ccā/ remittunt̄ eis: & quo-
rum retinueritis: retēta sunt. Thomas autē vnus ex duodecim q̄ dicit̄ didymus nō erat
cum eis quādo venit Iesus. Dixerūt ergo ei alij discipuli. Vidimus dñm. Ille autē dixit
eis. Nisi videro in manibus eius fixuram clauorum: & mittam digitum meū in locum
clauorum: & mittam manū meam in latus eius: nō credam.

¶ Quinta appari-
tio: decē discipul-
de sero absente
Thoma. In die
em apl̄erāt disci-
p̄s p̄pter metū iu-
deorū. sed in sero
conueniebant ad
vnū locū: r̄ iō ca-
li hora apparuit.

¶ Ioannes Knoblochus imprimebat.
Argen. Anno, M. D. VIII.